

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
TELEPHONE CANAL 1506

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second class matter March 7, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

VOL. VII

Kaina 3c

Chicago, Ill., Pėnnyčia, Rugpjūčio (August) 20, 1920.

Price 3c

No. 197

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lenkai atmeta Rusijos sąlygas

Atsisako nusiginkluoti

Lenkai laimi prie Varšavos

Rusų padėjimas betgi esąs geras

LENKAI ATMETE RUSIJOS TAIKOS SĄLYGAS.

Lenkai nenori nusiginkluoti. Reikalauja, kad Rusija nusiginkluotų.

LONDONAS, rugp. 19. — Beveiklinė žinia iš Berlyno sako, kad Lenkijos delegatai Minske atsisakė priimti Rusijos paduotas taikos sąlygas, reikalaujančias nusiginklavimo Lenkijos, jei patys rusai irgi nenusiginkluos.

Lenkai vilkina taikos tarybas.

LONDONAS, rugp. 19. — Pasak Rusijos užrubežinių reikalų ministro Čicerino pranešimo Rusijos atstovui Londone Kamenevui, Rusijos ir Lenkijos taikos tarybos neįvyko sėdėjo, kaip buvo sutarta. Tai pasidaro dėl kaltės Lenkijos delegatų.

Čicerino pranešimas sako:

"Užtinke, pirmame posėdyje konferencijos, Rusijos ir Ukrainos delegatai spėsi, kad antras posėdis turi įvykti sėdėjo, kaip buvo sutarta. Tai pasidaro dėl kaltės Lenkijos delegatų. Rusijos-Ukrainos delegacija, per savo sekretorių, pasiuntė oficialų protestą Lenkijos delegacijai.

LENKAI SKELBIA SVARBIOUS LAIMEJIMUS PRIE VARŠAVOS.

Atsiėmę keletą miestelių ir sumė daug belaisvių. Rusai bėga panikoje.

VARŠAVA, rugp. 19. — 57-ta, 58-ta ir 8-ta bolševikų divizijos Varšavos fronte tapo išnaikintos ir tukstantai sovietų kareivių paimti belaisvėn, sako lenkų oficialūs pranešimai.

Rusai netekę galvos bandydami atmušti iš visų pusių daromas lenkų pulkų atakas visuose frontuose.

Betėdami savo besiveržimą lenkai paėmė Kalušin, 35 m. į rytus nuo Varšavos, Siedleca, 57 m. į rytus nuo Varšavos, Milzic, 20 m. nuo Siedleco ir Vlova, ant Bugo upės, 125 m. į pietryčius nuo Varšavos.

Rusai evakuoja Brest-Litovską. Pasak čia gautų žinių, Rusijos sovietų spėkos evakuoja Brest-Litovską, tvirtovę ant Bugo upės, 120 m. į rytus nuo Varšavos.

Raudonoji armija bėganti betvarkioje panikoje visame fronte tarp Vislos ir Bugo upių. Savo kontratakose kad su mažinus spaudimą ant Varšavos, lenkai vartoja dideliame skaičiuje tankus, aeroplanus,

ginkluotus traukinius ir artilleriją.

Novo Minske ir Serocke 3,000 belaisvių, 7 kanuolės, šimtai vežimų ir daugybė reikmenų tapo atimta nuo bolševikų.

Bolševikų besitraukimas į šiaurę ir rytus nuo Varšavos, kur lenkai gula jiems ant kulnų, pradeda virsti į bėgimą. Lenkų pasisėkimai visuose frontuose, išėjus tik pietinį, kur rusai eina ant Lvovo, yra skelbiami.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

LENKISKAS PAGIRŲ PUODAS.

Lenkai jau skelbia, kad jie visai sumušė bolševikus.

VARŠAVA, rugp. 19. — Jei kas nors netikėto neatsitiks, Varšava yra išgelbėta, sako kariuomenės vadai, nors vis dar girdisi visose miesto dalyse siautimas didelio mušio.

Kariškoji valdžia eina dar toliau ir pranašauja, kad iki nedidelios vakaro paskutinės bolševikus bus išvytas iš Lenkijos žemės. Taip jau išreiškia viltis, kad "nė vienam bolševikui nebus leista išbėgti."

Bet...

LONDONAS, rugp. 19. — Pasak pranešimo iš Varšavos, Lenkijos valdžiai reikalaujant, visos svetimų šalių misijos Varšavoje tapo iškeltos į Poznanį.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

NETIKI I LENKŲ PERGALES.

LONDONAS, rugp. 19. — Nors lenkai stumia rusus plačiausiu frontu ir sunaikino sovietų viltį paimti šiuo laiku Varšavą, tačiau nekurie angli kariniai ekspertai išreiškia nuomonę, kad Lenkijos armija negali įgyti sprendžiamos pergalės.

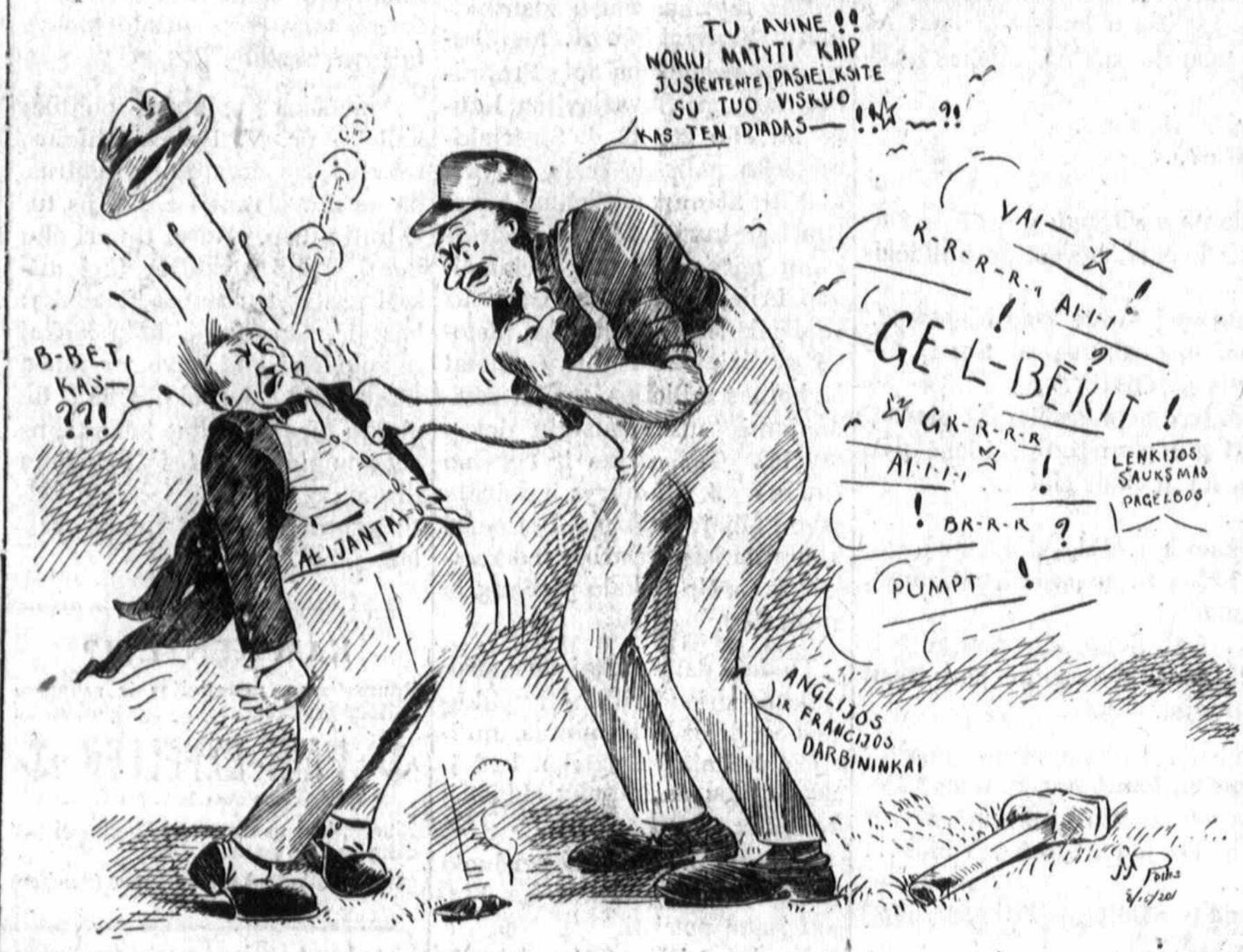
Gen. Sir Frederick Maurice laike pasaulinio karo buvęs direktoriu karinių operacijų karo ofise, pasakė:

"Lenkai daugiausia gali laimėti tik laiką, jei rusų-lenkų karas tęsis. Varšavos puolimas išrodo neišvengtino, kadangi lenkai neturi iš kur naujų spēkų pasisemti. Abiems pusėms reikalinga yra taika, nes gresia užviešpatauti ateinančią žiemą tyfo epidemija."

4 ŽMONĖS UŽMUŠTI.

ABILENE, Kas., rugp. 19. — Keturi žmonės liko užmušti ir vienas sužeistas, traukiniui ties Elimo, Kas., užgavus jų automobilį. Užmuštieji yra iš Oklahomos.

Kai jau Meška Varšavon laužiasi.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

SMARKUS MUŠIS UŽ VARŠAVĄ TEBESITĖSIA.

Rusai keliuose vietose paėjo priekyn ir paėmė miestelių.

LONDONAS, rugp. 19. — Pasak Maskvos valdžios sėdėjo išleisto oficialio pranešimo, smarkus mušis tebesitėsia apilinkėse Varšavos ir Novogeorgievsko, didelės tvirtovės už 19 mylių į šiaurvakarius nuo Varšavos, prie subėgimo Vislos ir Bugo upių.

Krymo gi sektore mušiai siaučia su įvairuojančiu pasisėkimu.

Rusų pranešimas sako:

"Musų kareiviai perėjo Vislos upę ir užėmė Sotslask. Novogeorgievsko ir Varšavos apydarose smarkus mušis tebesitėsia. Lvovo apygardoje mes perėjome Bugo upę ir paėmėm Busk ir Zlocov. Bučak apygardoje mušis siaučia su įvairuojančiu pasisėkimu.

"Krymo sektore, Orechnov apygardoje mes susirėmėme su priešų su įvairuojančiu pasisėkimu palei Cheroši Krai upę."

Rusai neklaido lenkų valstiečių.

VARŠAVA, rugp. 19. — Mažiesieji praneša, kad bolševikų pasitraukime šiaurėje nebuvo plėšimų, naikinimų turto ar teriojimo gyventojų. Viena atsitikime, kur vėjinis malūnas tapo nugriautas, bolševikų kareiviai pridengė pasilikusias ant oro mašinas smaluotu audeklu.

Valstiečiai dirba laukuose nepaisydami mušių. Niekurie plotai buvo armijų pereiti tris sykius, pirmą, kada lenkai ėjo ant bolševikų, antrą, lenkams traukianties ir dabar tretį, kada bolševikai traukiasi prieš besivejančius lenkus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

AUSTRIJA KONFISKAVO FRANCUZŲ AMUNICIJĄ.

VIENNA, rugp. 18. — Dunojaus kanuolėmis laivas užgriebė didelę barką prie Vienos, vežusią kulkasvaizdžius ir amuniciją.

Manoma, kad toji karo medaga buvo francūzų siunčiama per Bavariją į Rumuniją, persiuntimui gen. Vrangeliui. Siuntinis tapo konfiskuotas.

Rusai kraustosi iš Vilniaus

Evakuoja Vilnių, bet koncentruoja savo spēką prie Gardino.

LONDONAS, rugp. 19. — Central News praneša, kad rusai jau evakuoja Vilnių, Lietuvoje, bet koncentruoja savo spēką prie Gardino.

(Sulig sutarties, rusai turi aplėsti Vilnių ir atiduoti lietuviams rugsėjo 1 d.; Gardinas gi bus atiduotas lietuviams kada praeis strateginis reikalas, t. y. po galutinam Rusijos susitaikymui su Lenkija).

ANGLIJOS DARBININKAI VEIKIA DEL TAIKOS.

Lloyd George aiškinasi rusams.

LONDONAS, rugp. 17. — Anglijos Darbo partijos veikiamoji taryba, po ilgo svarstymo, šandie išleido naują manifestą į Anglijos darbininkus, pareiškiantį, kad karo pavojus dar nepraejo. Manifestas klausia:

"Kodel premieras nepaskelbia sąlygų, kokiomis Anglija darytų taiką su Rusija? Kodel nusistatymas linkui avanturistui Vrangeliui yra taip neaiškus?"

Manifestas reikalauja pilnos taikos ir atnaujinimo pirklybos su Rusija.

Premieras Lloyd George smulkmeniškaime atsakyme į Rusijos misijos nario Kamenovo reikalavimą aiškiai pasakytų Anglijos nusistatymą linkui Vrangelio, sako, kad Anglijos valdžia niekad neturėjo mierio atskirti Krymą nuo Rusijos, nėgi skatinti Vrangelį daryti ofensivą. Premieras tvirtina, kad Anglijos valdžia vien tik rūpinosi išgauti esantiems po Vrangeliu kareiviams ir pabėgėliams saugumą ir patį Vrangelį persergėjo, kad Anglija atsisako priimti atsakomybę, jei jis darys ofensivą.

Lloyd George tada paaiškino, kad Anglija tik tada jaustųsi priversta permaitinti savo poziciją, jei siulomosios sovietų sąlygos kesintų ant Lenkijos nepriklausomybės.

PINIGŲ KURSAS.

VAKAR, rugp. 19 d. užsienio pinigų kaina, perkant ju ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.60
Austrijos 100 kronų	\$0.51
Belgijos už \$1	frankų 18.15
Danų, 100 kronų	\$15.00
Finų 100 markių	\$3.50
Francijos, už \$1	frankų 14.07
Italijos, už \$1	lirų 21.25
Lietuvos 100 auksinių	\$2.05
(Lietuvos auksiniai tai Vokiški ostmarkai; jų kursas toks pat kaip Vokiškių markių).	
Lenkų 100 markių	\$0.45
Olandų 100 guldenų	\$32.75
Norvegų 100 kronų	\$15.00
Šveicarų, už \$1	frankų 6.04
Svedų 100 kronų	\$20.55
Vokiškių 100 markių	\$2.05

audringo judėjimo tarp darbininkų. Anglija taipgi pergyvena negirdėtą sujudimą tarp jos darbininkų dėl taikos tarybų tarp Rusijos ir Lenkijos.

"Gen. Vrangelio fronte mes plačiai atidarome vartus mūsų priešams, bet mes užpulsime juos iš šonų ir užpakalio. Revoliucijos likimas bus nuspręstas Lenkijos fronte. Štai kodel mes sukoncentravome visas mūsų spēkas vakaruose ir palikome pietiniame fronte vien tik postus sulaikimui Vrangelio besiveržimo."

Trockis kvietė stoti savanoriais armijon prieinamais frontais.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

7 DARBININKAI UŽMUŠTI EKSPLOZIJOS.

MUSKEGON, Mich., fupg. 19. — Trijs darbininkai liko užmušti ir 7 sunkiai sužeisti, šandie eksplozijoje Brunsvick-Balk-Collender Co. gumos dirbtuvėje. Neuzilgo keturi iš sužeistųjų darbininkų mirė ligonbutyje. Taigi viso iki šiol yra mirę 7 darbininkai. Trijs dar guli ir vienas jų irgi turbut mirs.

NEW YORK, rugp. 19. Porą dienų atgal Hudson upėje rastas supjaustytas lavonas moteries. Kojos, rankos ir galva buvo nupjautos. Policija išieškojo visą upę, bet kitų dalių kuno nerado, q joms nesant negalima pažinti moteries ir jieškoti žmogžudžių.

MARKIŲ ATPIGIMAS.

Vakar Vokietijos markės nupuoė beveik iki dviejų dolerių už šimtą. Taip pigios markės senai jau nebuvo. Tik sausio ir vasario mėnesių markės buvo po vieną dolerį su virš už šimtą, bet vėliau buvo pakilusios iki dviejų dolerių ir daugiau už šimtą. Priešasčių dabartinio nupuolimo yra daug, tarp jų svarbesnės gal but yra šios: kad Vokietija mažai parduoda užrubežin tavorų, kad turi mažai aukso, o spausdina daug popierinių pinigų, kad paskutiniu laiku išspausdino dar daugiau popierinių pinigų, negaudama daugiaus aukso. Prie pinigų nupuolimo, žinoma, prisideda ir keblus padėjimas kilęs del Rusijos Lenkijos karės. Su markėmis yra taipgi nupuoė ir kiti Europos pinigai: sterlingai, frankai ir lyros.

INDIANAPOLIS, rugp. 19. — Dieninių darbininkų streikas uždarė daugelį kasyklų Indiana valstijoje.

Angliakasių reikalavimai atmesti

Algų tarybos pajro. Gali vėl kilti didelis angliakasių streikas

CLEVELAND, Ohio, rugp. 19. — Po penkių dienų minkštųjų anglių bendro algų komiteto tarimosi, komiteto posėdžiai tapo pertraukti ir komitetas išsiskirstė niko nesutars. Angliakasiai reikalavo pakelti algą po \$2 į dieną padiniams darbininkams ir po 10c. ant to no angliakasiams. Tuos visus reikalavimus kasyklų savininkai griežtai atmetė, vieton to pasiūlydami pakelti algą vien padiniams darbininkams ir tai tik po kokius 33c. į dieną. Tokį pasiūlymą angliakasiai atmetė.

Kasyklų savininkai pasiūlė rekomenduoti prezidentui Wilsonui, kad tasis paskirtų komisią iš 7 narių, kurie visus nesutikimus ištyrų ir išneštų savo nuosprendį. Angliakasiai tokią pasiūlymą atmetė.

Angliakasių komitetas ir kit viršininkai paskui laikė savo susirinkimą ir nutarė pasiųsti prezidentui Wilsonui pranešimą, kad tarybos su kasyklų savininkais galutinai pajro.

Nors angliakasių viršininkai sako, kad angliakasių streiko nebus, bet savininkai nėra taip optimistiški ir sako, kad gali visko atsitikti.

Illinois kasyklų savininkai esą sutinka pasirašyti naują sutartį su angliakasiais ir pakelti dieniniams darbininkams algą po \$1.50 į dieną. Galutinai tai bus nutarta už poros dienų.

Jau esą gauta žinių, kad kelios kasyklos Illinois ir Indiana valst. užsadarė, angliakasiams atsisakius dirbti senomsiomis sąlygomis.

7 DARBININKAI UŽMUŠTI EKSPLOZIJOS.

MUSKEGON, Mich., fupg. 19. — Trijs darbininkai liko užmušti ir 7 sunkiai sužeisti, šandie eksplozijoje Brunsvick-Balk-Collender Co. gumos dirbtuvėje. Neuzilgo keturi iš sužeistųjų darbininkų mirė ligonbutyje. Taigi viso iki šiol yra mirę 7 darbininkai. Trijs dar guli ir vienas jų irgi turbut mirs.

NEW YORK, rugp. 19. Porą dienų atgal Hudson upėje rastas supjaustytas lavonas moteries. Kojos, rankos ir galva buvo nupjautos. Policija išieškojo visą upę, bet kitų dalių kuno nerado, q joms nesant negalima pažinti moteries ir jieškoti žmogžudžių.

MARKIŲ ATPIGIMAS.

Vakar Vokietijos markės nupuoė beveik iki dviejų dolerių už šimtą. Taip pigios markės senai jau nebuvo. Tik sausio ir vasario mėnesių markės buvo po vieną dolerį su virš už šimtą, bet vėliau buvo pakilusios iki dviejų dolerių ir daugiau už šimtą. Priešasčių dabartinio nupuolimo yra daug, tarp jų svarbesnės gal but yra šios: kad Vokietija mažai parduoda užrubežin tavorų, kad turi mažai aukso, o spausdina daug popierinių pinigų, kad paskutiniu laiku išspausdino dar daugiau popierinių pinigų, negaudama daugiaus aukso. Prie pinigų nupuolimo, žinoma, prisideda ir keblus padėjimas kilęs del Rusijos Lenkijos karės. Su markėmis yra taipgi nupuoė ir kiti Europos pinigai: sterlingai, frankai ir lyros.

INDIANAPOLIS, rugp. 19. — Dieninių darbininkų streikas uždarė daugelį kasyklų Indiana valstijoje.

Naujas angliakasių streikas

7,000 ANGLIAKASIŲ NEDIRBA ILLINOIS KASYKLOSE.

Illinois kasyklų savininkai ves atskiras tarybas su angliakasiais

BELLEVILLE, Ill., rugp. 19. 7,000 angliakasių nedirbo šandie iš prieštasties padinių darbininkų atsisakymo eiti į darbą. Jų reikalavimai tapo atmesti tarybose Clevelande.

SPRINGFIELD, Ill., rugp. 19. — Illinois angliakasių prezidentas Farrington prisiuntė telegramą iš Clevelando, pranešančią apie atmetimą angliakasių reikalavimų. Tačiau jis sako, kad Illinois kasyklų savininkai sutiko vesti atskiras tarybas su angliakasiais ir jos įvyks Chicago rugp. 23 d. To del Farrington griaudena darbininkus:

"Todel yra didelės svarbos, kad mūsų nariai ir toliau dirbtų, o kur kasyklos nedirba, darbininkai turi tuojaus sugrįžti į darbą. Darbininkų nedirbimas dabar neabejotinai išsukytų valdžios akciją, kas pastatytų pavojun mūsų pasisėkimą."

Kasyklų savininkai sako, kad 12 kasyklų jau yra uždaryta ir kad ir kitos gali irgi užsidaryti. Bet jie vis dar tiki, kad angliakasiai sugrįš į darbą.

Angliakasių viršininkai tikisi, kad jiems pasiseks išgauti iš kasyklų savininkų patenkinančią sutartį.

KY. ANGLIAKASIAI STREIKUOJA.

CENTRAL CITY, Ky., rugp. 18. — Unijos raštinėj gauta žinių, kad vidutiniai 4,000 angliakasių nedirba ir kad 22 iš 31 kasyklų yra uždarytos Muhlenberg paviete, Kentucky. Kasyklas uždarė streikas 300 muly varinėtojų. Streikieriai reikalauja pakelti algos. Dėl streiko dabar tame paviete iškasama anglių 25,000 tonų į dieną mažiau.

MOTERIS PRALAIMĖJO NORTH CAROLINOJ.

Atetovų butas atmetė ratifikavimą priedo.

RALEIGH, N. C., rugp. 19. — Valstijos atstovų butas šandie 71 balsu prieš 41 atmetė fatifikavimą moterų balsavimo priedo prie federinės konstitucijos. Senatas gi atidėjo svarstymą iki reguliario legislaturpos posėdžio sekama sausio mėn. Todel kova už ratifikavimą šioj valstijoje praktiškai užsibaigia.

O R A S

Giedra ir nedidelė permaina temperaturoje šandie ir ryto.

Pasportai Lietuvon.

Pasportus Lietuvon jau išduoda Lietuvos Atstovybė Amerikoje. — Blankas pasportų aplikacijų galima gauti Naujienose. Čia — jau galima jas išpildyti.

M. ARCIBASEV Vertė P. K-AS
Pavydas.
Penkių Veiksmų Drama.
(Tąsa)

JONAS. — Nėra ko sakyti: gražus momentai!..
Atsaiduoti visiems ir kiekvienam!
VANDA. — Na, tuoj ir atsiduoti!.. Dalykas ne tame... tai tik neišvengiamas galas, kurio jūs, vyrai, ir reikalaujate... O aš jums pasakysiu, mano mielas, kad moteris tik tuomet ir buna įdomi, gyva, gaudi, kuomet ją apsupa meilės atmosfera... antraip ji rudyja, bunka, darosi paprasta stora, kvaila bobal!.. Negaliu kėsti storių kvailių bobų!..
JONAS. — Kodel stora? Ir kadelgi vyrai gali gyventi be tos biaurios atmosferos?
VANDA. — Tai jau visai kitas dalykas!.. Vyrai turi daug ir kitų interesų—visuomenės veikimas, menas, literatūra... O mes ką? Na, ką, leiskime, es turėdau daryti prisikabinus prie savo vyro, kuris tris valandas po pietų miega, knarkia, o visus vakarus kliube kortomis lašia?..
JONAS. — Ir moteriai yra daug darbo!
VANDA. — Kokio?.. Vaikus giundyti? Grindis plauti?..
JONAS. — Kodel būtina grindis?..
VANDA. — Ak, Jonai! Buvau aš kursuose, skaičiau referatus, bėgiojau į lekcijas, susirinkimėlius... Ir visa tai tik vienas apsimetimas!.. Vyrui tai yra visas pasaulis, kurį jis pats sutvėrė, ir kuriame jis yra savas... Tikram vyriškam gyvenimui reikalingas ir protas ir gabumai, ir tvirta valia ir galinti muskulai... Bet kuomet moteris lenda į vyriškus dalykus, ji tik-tai juokinga ir bejėgė! Iki šiolie moteris dar nei vienos nuosavos minties nėra sukūrus, tai kurgi jai kovoti su jumis!.. Gal kada-nors, po kokių trijų šimtų metų, kai visos gyvenimas persikeis ir moteris paliks visai kitokia, tada, galbūt, ir ji suras savo reikalą, ir vyrai žiūrės į ją kitaip; bet dabar...
JONAS. — O dabar tai man ištikrųjų atrodo, kad geriau grindis plauti, negu...
VANDA. — Na, tai jau ne receptas!.. Jūs patį pabandykite grindis plauti, o tada pasiūlysite!.. Pukini aš atrodyčiau su mazgote ir sutrom!..
JONAS. — Vis geriau, negu dabar!..
VANDA. — Tai kodel jūs neįsijungiate mūsų virėjų Marč? Ji puikiai grindis plauti!.. Pakikite, meldžiamasis, savo pamokslus!.. Geriau pasižiūrėkite į mane! Gerai pasižiūrėkite.
JONAS. — Na, žiūriu.
VANDA. — Ir, žinoma, nieko nematote?
JONAS. — Kodel nematote, — matau, kad jūs gana graži moteris, bet kas iš to?
VANDA. — Kvailas tu vaikas! Visai dar kvailas!.. Žinot, man ant jūsų taip pikta, kad galvau jums ant kaklo užsikabinti.
JONAS. — Bet kam tai!..
VANDA. — Nagi, kad parodyti jums, jog visi jūsų žodžiai tai tik iš knygų nesamonių, o jums, kaip ir visiems paprastai, reikalinga patogi mo-

teris!.. Man norėjęs jus taip užsukti, kad jūs šliaužtė šliaužtumėt paskui mane!..
JONAS. — Dėkui širdingai!
VANDA. — O todėl aš noriu but jūsų... Girdite?..
JONAS. — Jūs, rodos, savo cinizmu norite tiesiai mane nusteibinti. Veltui, mūsų laikais tuo nieko nenusteibinsi!
VANDA [prisilenkdama prie jo visu kunu]. — Nieko aš nenoriu nusteibinti, o tik man taip tinka!.. Tai mano kaprizas!.. Žinote, ryt vakare aš busiu viena. Vyras lošia kliube... Ateikite!.. Aš turiu visai permatomą raudoną rubą... jame aš labai įdomi!.. Aš apsiavilksiu jį del jūsų girdite?.. Juk jūs dar nematėte manęs? Aš daug gražesnė už jūsų Eleną. Ateikite, aš lauk-siu!
JONAS. — Ne... aš neateisiu...
VANDA. — Neateisite?..
JONAS. — Ne...
VANDA [prisilenkdama dar arčiau prie jo ir žiūrėdama jam į akis keistai, beveik su užsidegimu]. — Ateisi!..
JONAS [sujudęs sumišęs]. — Jė kam aš jums?..
ELENA [priartina, apsikabinus su Sone]. — Apie ką jūs čia vis ginčijatės?..
SONE. — Jonas pasidarė nepakenčiamas ginčas! JONAS. — Geriau tegul poni Kaminskienė pati papasakoją jums, ką ji man siūlė!..
ELENA. — Vanda!..
JONAS. — Velnias žino kas čia!.. [Nueina].
SONE [palikdama Eleną bėga paskui, sujudus]. — Kas atsitiko, Jonai?..
JONAS. — Nieko... Jūs, Sone, dar mergaitė ir daug ko nežinote... kaip sužinosite, pati liksit tokia pati!.. [Numoja ranką].
SONE [graudžiu balsu]. — Nesuprantu jūsų!.. [Nueina prie kriaušio, kame ant alkmens sėdėdami ruko poružkas su kunigaikščiu].
ELENA. — Na, taip tai jau negražu, Vanda!..
VANDA. — Kaip?..
ELENA. — Nors Joną tu galėjai palikti ramybėje! VANDA. — O tu pavydi?
ELENA. — Ko, — Jono tau?.. Tu iš proto išėjai, Vanda!..
VANDA. — Na, kaipgi!.. Aš beprotė, ištvirkusi, jūs visos — dorybės ir nekaltybės angelai!.. Na, pakaks jau! Neapsimesk meldžiamosi, to-kia nusikriausta nekaltybe! Tuo tu gali pri-gaudinėti savo meilužius, o manęs reappausi!..
ELENA. — Tu iš proto išėjai!
KAMINSKIS [priartindamas su lėkste]. — Van-dute, gal nori ko užkąst?
VANDA [atstumia neefekčiai išmušdama lėkste iš rankų]. — Ak, eikite jūs po velniais!.. Atsi-pykote man!.. [Nueina prie kriaušio, nutraukia poružiką nuo vietos ir sėdasi ant pačio be-dugnės krašto].
KAMINSKIS. — Vandute... Juk aš... Vandute!.. Ar jūs nežinote! Kas jai pasidarė?.. Gal aš ką nors?.. Kad jūs žinotumėte, kaip pastaruoju laiku jos nervai suirė!.. Aš jai rimtai sakau pasigydyti, o ji pyksta... Aš, sako, sveika. O kaip ji sveika? Patįs matote, kas su ja dedas. Ir taip visuomet. Nežinau kodel! Na, štai... žiūrėkite!.. Dar nupuls!.. Vandute!.. Ak, tie-siai proto netenku, nežinau nė ką su ja daryti! (Toliaus bus).

Kas dedasi Lietuvoj.

ALYTAS.
Arestai.
Š. m. liepos 2 d. čia suimti K. Matulaitis ir Jurgis Stumbrys neva už agitaciją prieš St. Sei-mą ir prieš valdžią.
Dalykas ve kame. Birželio 27 d. Rementiškių dvare buvo ž. U. D. Profesinės Sąjungos ža-lsiosios skyriaus narių susirin-kimas. Susirinkime K. Matulai-tis davė pranešimą apie Profes-i-nų Sąjungų Suvažiavimą Kau-ne birželio 20, 22 d. Susirinki-me teko paliesti ir tą dalyką, kad St. Seimui paskelbus kons-tituciją, kuri laiduoja susirin-kimų laisvę ir esant socialisti-niai krikščioniškai dr. Griniaus valdžiai, visgi darbininkų atsto-vų suvažiavimas buvo nuolat lankomas milicijos, nuolat re-viuojami susirinkusiųjų doku-mentai. Tas erzino ir nervino žmones. J. Stumbrys ir minėjo savo kalboje valdžią. Bet nepri-klausydamas "Darbo federaci-jai" neturėjo reikalo per daug į-antin dėti.
To, kad darbininkai savo susi-rinkime driso kritikuoti netiku-sius valdžios pasiūlymus, mili-cijos viršininkui užteko, kad į-sakytų abu darbininkus sukišti į kalėjimą.
Kuomet byla buvo perduota lardytojui tas suimtuosius tuo-jau įsakė paleisti.
Ne jau niekuomet neįsigalės pas mus konstitucijinė tvarka? Aš manau Vilkaviškio milicijos vadas privalytų savo pareigas geriau žinoti. ["S.-d."].

PASVALYS.

Liepos 25 d. įvyko rinkoje mi-tingas. Dalyvavo visi žmonės atėję į bažnyčią. Apie socialde-mokratų frakcijos darbuotė St. Seime kalbėjo narys dr. K. Bie-linis: Imdamas Seimo įstaty-mus jis rodė, kokia daugumos krikščionių-demokratų, tikra,

ne pasakomoji politika, ir kokia mažumos, socialdemokratų. Krikščioniams-demokratams ly-giai kaip ir federacijai rūpi ne bežemiai ir mažžemiai, apie kuriuos jie taip kalba, bet stam-bieji savininkai-ukininkai. Ir žemę jie duoda ne tiek beže-miams, kiek visiems pasiturin-tiems. Vien patys darbininkai, bežemiai ir mažžemiai, dėda-miesi į organizacijas, patys sek-dami Seimo darbus, patys rei-kaudami spirs vesti žemės re-formą taip, kaip socialdemokra-tai yra nustatę.

Apie šios valandos politiką kalbėjo dr. V. Požela. Vilnius, sakė jis, tas ekonomijos centras, da ne mūsų rankose, bet jis tu-ri būti mūsų. Rusai jį nori oku-puoti. Mūsų valdžia turi aiš-kliai pastatyti rūsams klausimą: kas jie, okupantai, kaip lenkai ir vokiečiai kad buvo, ar mūsų kaimynai? Jei okupantai, tai ginklu mes rodyšime kelią tiems veidmainiams. Mes nekeliam to ginklo, bet mus spiria jį kel-ti, kuomet veržiasi mūsų kraš-tai. ["S.-d."].

KAM KENTĖTI?

Raumatizmo, neuralgijos ir raumenų gelimiai greitai nustoja, jeigu patirini su

PAIN-EXPELLER

Valžbaženkli užrog. S. V. Pat. Ofiso.
Žiūrėk, kad gautum tikrąjį-garsų per daugiau kaip 50 metų.
Reikalauk, kad turėtum Ikaro (Anchor) Valžbaženkli.

Cukrus! Cukrus! naujo išradimo po-6c svaras. Seimyninkės Tėmykit! Jums nėra reikalo mokėti augš-tą kainą už cukrų. Mūsų nau-jo išradimo skystas cukrus už-vardytas Glory Sugron yra taip saldus, kad užtenka vieno la-šo užsaldinimui kavos arba ar-batos puoduko — vienas šauk-štukas šio cukraus užima vietą vieno svaro reguliario cukraus. Glory Sugron yra geras taipgi ir kepimams, prezervams ir tt. Daktarai pripažino mūsų cukrų daug geresniu produktu už granulatą, cukrų, nes jis nerugsta pilve ir yra lengvai grumliuojamas. Yra Tai Cystas ir Sveikas Produktas. Ser-gėkit mūsų pirkybos ženklą — jūrų mergą. Viena mūsų produkto banka turi savyje 16 svarų reguliario cukraus saldumo; kainą tik \$1.00 už banką ir 15c. extra už pasiuntimą. Pareikalauskite vienos bon-kos pabandyti šandie ir persitirinkit, taip kaip tuksandčiai mūsų kostumerių jau padarė. Pergalėkit brangumą gyvenimo. Krautuvninkai ir Agentai reikalaukit paaiškinimų. 1217 N. Paulina St., Empire Laboratory Co., Dept., 27, Chicago, Ill.

Pasportus Jau Galima Gauti

Mes pilnai parupinsime juos į trumpą laiką

Laivokortės Europon Jau Yra Parduodamos ZOLPO IR BARCAUS OFISE

Trečios klesos laivakorčių kainos sekančiai:

Iš New Yorko į Angliją \$71.50 ir \$85.00
Iš New Yorko į Paryžių \$75.00 ir \$86.50

Išvažiuojant iš Amerikos reikia dar mokėti taksų \$5.00 nuo ypotos. Atkeliaujantiems Amerikon, reikia mokėti po \$8.00 už ypata.

Reikalais kreipkitės pas

ZOLP IR BARCUS

4547 South Hermitage Avenue, Chicago, Illinois.
Phone Yards 145.

PURITAN MALT EXTRACT
Puritan Salyklos Sunka su Puritan šviežiai maltais apy-niais padaro geresnį gėrimą, negu kitos kurios išdirbystės. Reikalauk Puritan. Visos grosernės, aptiekos delika-tesų krautuvės parduoda mūsų švarką. 30 N. Market St., Chicago, Ill.

DABAR YRA LAIKAS PASIŪSTI PAGELBOS SAVO GIMINEMS LIETUVOJE

Kaip tai: drapanas, valgomus daiktus, pinigų, ir taip toliaus. Mes siunčiame į Lietuvą viso-kius daiktus.

Kelaujantiems Lietuvon pardu-dame laivakortes. Taipgi par-traukiame keleivius iš Lietuvos. Ypatingai prižiurime šeimynas ir pasportų neturinčius.

Rašykite tuojau ir gausite vis-as informacijas ir busi užga-nėdintas.

The Lithuanian Marine Forwarding Company
203 W. 33rd St. New York, N. Y.

Pinigai iš Kenoshos Lietuvon

Kas nori siųsti pinig-us iš Kenoshos savo gi-minėms Lietuvon, mo-ney orderiais ar draf-tais, tegul kreipiasi pas Pakšį ir Pielį, 552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Iš čia pinigai yra pa-siunčiami Lietuvon grei-čiausiu būdu ir už pini-gų siuntimą pilnai atsa-koma. Norėdami gero ir teisingo patarnavimo,

Kreipkitės pas: Pakšys ir Pielis
552 Grand Ave., Kenosha, Wis.

Waukegano Lietuviai—

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruzevi-čiaus aptieką:

WAUKEGAN PHARMACY,
1005 Marion Street, Waukegan, Ill.

JOHN KUCHINSKAS
Lawyer
LIETUVIS ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.
Telephone Central 3684
Valandos: 9 ryto iki 5 vakare, Subatomis: 9 iki 1 po pietų
VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.
Egzaminuofu Abstraktus perkant
arba parduodant namą, lotą arba farmą ir dirbu visokius Legalis-kus Dokumentus. Suteikiu pata-rimus ir skoliu pinigų ant Pir-mų Mortgage ant lengvų sąlygų. West Side ofisas atdaras vaka-rais nuo 7 iki 8 valandos.
Viršum Metropolitan State Ban-kos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt Tel. Canal 2552.

Tel. Yards 3654
Mrs. A. Michniewich
AKUSERKA
Baigusi Aku-šerijos kolegi-ją; ilgai prak-tikavusi Penn-silvanijos hos-pitalėse. Pa-sekmingai pa-tarnauja prie gimdymo. Duo-da rodą viso-kiose ligose moterims ir merginoms.
3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)
Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vėlai v

PATRIJOTIZMAS
Pačedumas turi but pasargos žodis
IOWA STATE SAVINGS BANK
Kapitalas ir Perviršis \$120,000.00.
S. E. Cor. Fourth and Jackson Sts. SIOUX CITY, IA.
Skaitykite ir Platinkite "NAUJIENAS"

Tel. Yards 6492
AKUSERKA A. SHUSHO
Turis patyrimą moterų ligose; mi-pestingai prižiū-riu ligone ir kudi-kų laike ligos.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Pinigai iš Rockfordo Lietuvon

Pinigus iš Rockfordo Lietuvon galima tiesiai siųsti per S. J. Petraus-ką, Rockford Real Es-tate & Loan Co.

Iš čia pinigai yra pa-siunčiami Lietuvon grei-čiausiu būdu ir už pini-gų siuntimą pilnai atsa-koma.

Siųskite pinigus Lie-tuvon per

S.J. Petrauskas
809 So. Main Str. Rockford, Ill.

DOKUMENTAI

Doviernastis (ingaliojimai) Pardavimo ir pirkimo aktai.

Pervedimas kitam nuosavybės Lietuvoje Testamentai ir kitokios legalės popieros yra atsakomai išpildomos Naujienų ofise po advokato priežiura.

Naujienų notaras yra užregistruotas Lie-tuvos atstovybėje Washingtone, todėl Nau-jienų padaromieji dokumentai be kliučių patvirtinami atstovybėje ir turi pilną galę Lietuvoje.

Saugumas ir Patarnavimas

Kada jūs deposituotė savo pinigus šiam tvirtame banke, jūs žinote, jog tai yra visiškai saugus, nes yra dabojamas gerai patyrusių, atsakančių direktorių ir taipgi per valstijos saugos ofiso viršininkus.

Ir atminti štai ką, jog mes siunčiame pinigus į visas svetimas šalis.

Ateikite ir matykite mus, leiskite mums papasakoti jums, kaip mes galime jums pagelbėti.

The STOCK YARDS SAVINGS BANK
4162 So. Halsted St., Chicago

KORESPONDENCIJOS

DETROIT, MICH.

Rugpjūčio 8 d. I. A. S. svetainėje buvo prakalbos. Jas rengė L. P. (turbūt Lietuvos laisvės paskolos? K.). Kalbjo Dr. J. Šliupas.

Pirmu atveju Dr. Šliupas papasakoja kaip Lietuva patapo nepriklausoma valstybe ir kokių vargų turėjo panešti kol savo tikslą atsiektė. Trumpais ruožais suminėję svarbesnius Lietuvos istorijos įvykius pradedant 1300 metais, Dr. Šliupas nurodė, kad Lietuva neturi nieko pamokinančio nuo savo kaimynų Lenkijos ir Rusijos. Po to pareiškė, kad jam dalyvaujant rusų-lietuvių derybose dėl taikos, rusai prisiminę tuos laikus, kada lietuviai paluosavo juos nuo mongoliško jungo. Lenkam taip pat lietuviai suteikė geriausių vyrus. Mickevičius ir Pilsudskis, esą lietuviai.

Dr. Šliupas užgindavo tuos gaudus, kub: Lietuvą valdą klerikalai. Lietuvą, girdi, valdo liaudis. Kas kad ten yra apie tuzinas ar desėtkas kunigų, bet Lietuvoje ir kunigai kitoki; visi dirbą valstybinį darbą. Bet kar tu tenai yra ir kiti partijų atstovai. Ten yra krikščionių, socialistų-liudininkų, ir socialdemokratų. Taigi Lietuva esanti laisva ir nepriklausoma valstybė.

Lietuvoje ponų nebus, sako Dr. Šliupas, nes visoki titulai panaikinti. Lietuva nebus ir imperialistinė, nes Lietuvos liaudis yra demokratiga ir myli taiką. Lietuva neturės kitokių ry-

šių (?) su lenkais ir rusais, nes iš jų ji nieko naudingo pasimokinti negali. Lenkai apimti imperialistine manija, o rusai įsteigė bolševizmą. Jų nei vienas Lietuvai netinka. Bet, pasak Šliupo, Lietuvoje ponų nebus dar ir dėlto, kad lenkponiai, kurie turėjo dvarus Lietuvoje, visą savo mantą siunčia Lenkijon, o jų sunys jau senai lenkų tegijonuose tarnauja. Jie Lietuvos valstybės priešai ir todėl jų dvarai bus paimti ir išdalinti bežemiams ir mažžemiams piliečiams, kurie nori žemės ir noriai ją dirbs. (O kaip su tų dvarponių dvarais kur yra ištikimi Lietuvos valstybei? K.)

Antru atveju Dr. Šliupas pasiūlė rezoliuciją, prašančią Washington'o valdžios, kad pripažintų Lietuvos nepriklausomybę. Rezoliucija priimta milžiniška didžiama balsų, išskyrus 3 ar 4, kurie balsavo prieš (Suirinkime buvo apie 300 žmonių. K.) Po to Dr. Šliupas ir vėl tęsė savo kalbą apie ekonominę Lietuvos padėtį. Čia Šliupas nurodė visą eilę progų, kur pasiturintis žmogus (kad ir darbininkas) gali padaryti ir sau pelną ir valstybei naudą. Kvietė lietuvius darbininkus organizuoti ar bent prisidėti prie įvairių jau sutvėrtų lietuviškų bendrovių. Beje, Dr. Šliupas nepataria tuoj grįžti Lietuvon tiems, kurie nemoka amato ir neturi pinigų. Tokie ten galėsia sugrįžti tik už kokių metų-kitų; tada ir jiems busi gerai, bet ne dabar.

Šios prakalbos buvo papuoštos keleta dainelių, kurias dainavo vyrų kvartetė. Be to du kartu sudainuota Lietuvos himnas—„Lietuva tėvynė mūsų“. Pirmu kartu dainavo kvartetė (vyrų), antru kartu, priėmus rezoliuciją—visa publika.

Dr. Šliupas sako, kad „tautų sąjunga“ yra ne imperialistinė, bet priešingai—ji panaikina karus. Bet man nesuprantama veikas. Juk visos tos tautos, kur priklauso prie „tautų sąjungos“ yra mažiau ar daugiau imperialistinės. Tautų sąjungon nepriimta tokių valstybių, kurios nesutinka su priklausančių valstybių nusistatymu. Pagalios, Lenkija priklauso „tautų sąjungon“. Bet kodėl ji puolė Rusiją? O kad lenkų siekinius sumatyti, tai, berods, nereiktų specialų akinių...

—Socialistais.

Aukos.

Juozapas Gražulis, West Frankfort, Ill., aukoja: Liet. Laisvės Fond. (Liet. socialdemokratams)\$1.00
Socialistų Partijos rinkimų kampanijai \$1.00

Viso \$2.00

[\$2.00 priimta ir bus pasiūsta kam skirti. — N. Red.]

Lietuvos misijos pranešimas.

Delei Lietuvos Laisvės Paskolos Apykaitos.

Pradedant Lietuvos Laisvės Paskolą, Lietuvos Misija buvo pasižadėjusi visą savo darbą daryti su žinia pačios lietuvių visuomenės ir su jos kontrole.

Tuo tikslu prie Lietuvos Misijos iš pat pradžių buvo sudarytas nuo įvairių visuomenės organizacijų Lietuvos Laisvės Paskolos iš 12 narių komitetas, kursai ir buvo pėr kelius kartus šaukiamas ir kuriam buvo perstatomos visos išlaidos ir įėjos ir nurodoma visa Lietuvos Laisvės bonų pardavimo tvarka. Tečiaus tenka girdėti, jog kai kurie žmonės, žiūrėdami į Lietuvos Misiją, kaip į kokią privatinę, o ne valdžios įstaigą reikalauja, idant būtų išduodamos smulkmeniškos, apyskaitos, idant būtų pasakoma, kodėl tiek, o ne daugiau pinigų Lietuvon išleista ir tt.

Kaip valstybinė įstaiga, Lietuvos Misija turės išduoti pilną

Federale Agenturų Bendrove Atidaro Ofisus Lietuvoj

Iš priežasties didelio ir plataus augimo mūsų agenturinių užsiėmimų esame priversti atidaryti Kaunė ir kituose didesniuose Lietuvos miestuose ofisus idant prašalinti visokius dabartinius sutrukdymus siuntime pinigų ir palengvinti važiavime iš Lietuvos į Ameriką. Mūsų atstovas, visiems gerai žinomas Jonas Kastėnas, trumpu laiku išvažiuoja užimti vietą vedėjo mūsų ofiso Kaune.

Išgavimas pašportų Lietuvoje ir Amerikoje, parupinimas laivakorėjų, siuntimas pinigų ir kiti labai reikalingi Lietuvos ir Amerikos lietuviams dalykai bus atliekami per mūsų ofisus stebėtinai trumpu laiku.

JEIGU MANAI atsiimti savo gimines ar pažįstamus iš Lietuvos į Ameriką, kreipkis pas mus tuojau.

JEIGU TURI Lietuvoje kokią nuosavybę, žemę, namus ar dalį ukės, ir nori parduoti ar kitaip atsisteisti, kreipkis pas mūsų atstovą nieko nelaukdamas.

JEIGU REIKALAUJI kokių informacijų apie gimines ar kitą-ką iš Lietuvos, mūsų atstovas ištirs viską ypatingai.

JEIGU MANAI siūsti pinigus Lietuvon tai dabar yra geriausia proga priduoti juos saugiai ir greitai savo giminėms, pažįstamiems ir tt. per mūsų dabar išvažiuojantį atstovą. Šia proga gali pasinaudoti kiekvienas.

Turėdamas kokią iš augščiaur minėtų reikalų kreipkis į mūsų ofisą ypatingai arba per laišką, o mes atliksime viską greitai ir sąžiningai.

Federal Land Agency & Loan Co.

666 West 18th Street, Chicago, Ill.

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.

1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

PINIGAI SIUNČIAM I LIETUVON KASDIEN KABELIU

Greitam ir Saugiam dastatymui siųsk per mūsų banką.

Atdara kasdien iki 6 val. Utarninė iki 8 val. Subatos vakare nuo 6 iki 8 val. Nedėlioj nuo 9 ryto iki 12 valandų diena.

SCHIFF AND COMPANY STATE BANK
728 W. Roosevelt Rd., Chicago, Ill.

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

TRENK kuli ir lopetį į šalį; nekalk sau GRABO ir sekak DUOBES, bet tuoj reikalauk

SVEIKATOS
knygos, kurių gausi uždėgą, nėmokėdamas tikrai pridėtinę išlaidas. Adresas: SVEIKATA, 2023 St. Paul Ave., CHICAGO, ILL.

Savings Stamps prisiųsta

Lincoln Trust Company randasi pinigų 328,342.86

Viso ineigų \$1,331,770.79

Visi Lietuvos Misijos ir paskolos kėlimo kaštai nuo pat pradžių \$33,001.00

Lietuvos bonų išspaudinimas 3,250.00

Lietuvos valdžios įsakymu įvairiems kontraktams išmokėta 17,920.91

Bankos sugrąžintas p. Shatkaus, Chester, P., "protested" čekis \$502.04

Viso išėigų \$54,673.95

Pasiūsta Lietuvon Lietuvos valdžiai 4-is atvejais 335,100.00

Sulig Lietuvos valdžios įsakymu sudėta rezervon ant 6% 604,067.60

Randasi ant rankų Amerikos bonų neparduodamų ir War

Dr. A. R. Blumenthal

AKIU SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoją Dykai
Gyvenimas yra tuščias, kada pranyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Ophthalmometer. Ypatinga doma atkreipiami į vaikus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 diena.
4649 S. Ashland Av. kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą, pn. 4729 So. Ashland Av. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetų, nuo 2 iki 5 vakare; 7 v. v. iki 8:30 v. v. Nedėliomis 10 v. r. iki 1 v. d. Specialistas džiovos ir moterų ligų. Tel. Drexel 2880

DR. M. HERZMAN

13 RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 22 metus kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.
Dienomis: Canal 3110 arba 357
Telephonai: Naktimis Drexel 950 - Drover 4136
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VALANDOS: 8—9 ryto tikrai

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st. Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriskų.
Taipgi Chroniskų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų, ir nuo 6—8 vakare. Nedėliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 2201 W. 22nd St., kampas Leavitt St. Phone Canal 6222. Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988. Valandos nuo 10 iki 12 diena

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3107 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto 2—9 vakaro
3303 So. Morgan Street, Chicago, Ill.

DR. YUŠKA

1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2311 W. 63 St. Tel. Prospect 3466

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Perkeltas ofisa į People Teatrą 1616 W. 47 St., Tel. Boul. 160
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Res. 2914 W. 43-rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 N. Michigan Ave. Telefonai: Pullman 842 ir 3189
Chicago ofisas: 4515 S. Wood St. Tik Ketvergų vakarais nuo 6:30—7.
Tel. Yards 723

DR. JOHN N. THORPE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.
Valandos: iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Tel. Prospect 1157

Extra Extra Extra

Svarbu Chicagiečiams
PĖTNYČIOJ, RUGPIUČIO 20, 1920

Bažnytinė svetainė,
kampas 35tos ir Union Ave., ant Bridgeporto

Jo Mylista S. B. Mickevičius, vyskupas Lietuvių Tautos Katalikų Bažnyčios Amerikoje kalbės temoje:

"MIELAŠIRDYSTĖS NORIU, O NE AUKOS"

Malonus, nepraleiskite progos, nes tas svarbu ateičiai. Jo kalba, tik vieną kartą istorijoje te galima išgirsti.

Delei visokų informacijų malonėkit kreipties prie vyskupo S. B. Mickevičiaus D. D.

3509 So. Union Ave., Chicago, Ill.

"Naujas Pasaulis"

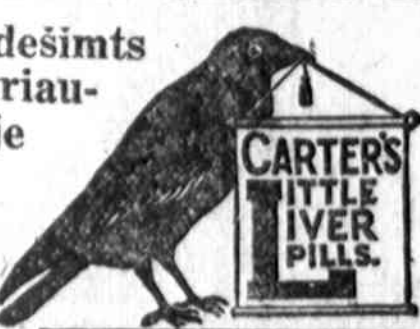
Elektro technikos ir chemijos mokslo mėnesinis laikraštis su apšvedimų skyriumi. Kaina metams \$1.00. Atskiri prabos num. 10c. Su visais reikalais kreipkitės,

"NAUJAS PASAULIS",
1600 E. 26th St., Cleveland, Ohio.

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdesimts metų šis geriausias pasaulyje valytojas jėgų ir skilvio.

DEL GALVOS SO PĖJIMO, DEL SVAIGIMO, DEL UŽKIETĖJIMO, DEL ABELNOS

Reikalaukit tikrojo **CARTER'S IRON PILLS** Grynų Daržovių.

PRANEŠIMAS VISUOMENIAI!

Šiuomi pranešam Gerbiama! Lietuvių Visuomeniai, kad šiomis dienomis atsidarė New Yorko nauja Lietuvių Persiuntimo Agentūra, po varu Lithuanian Marine Forwarding Co., kurios tikslas yra sąžiningai patarnauti Lietuviams persiuntime pagalbos savo giminėms Lietuvoje, kaip tai: persiuntime drapanų, valgomų daiktų, pinigų ir tt. Su visokiais reikalais kas link persiuntimo bei informacijos melžiamie kreiptis ant šio adreso:

LITHUANIAN MARINE FORWARDING CO.,
203 West 33rd Street, New York City.

25,000 Knygų Uždyka

L. K. MOKYKLA padovanoja 25,000 knygų visiems tiems, kurie nori sužinoti, kaip galima lengvai, greitai ir pigiai įsigyti MOKSLĄ. Siųskite savo antrašą ir 10c., kaip prisijuntimo lėšas, adresu: L. K. MOKYKLA, 2023 Saint Paul Ave., CHICAGO, ILL.

NAUJENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor R. Mikulius

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Canal 1508

Subscription Rates:
\$3.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$8.00 per year in Chicago.
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos aina kasdien, beikiant
nedėdienius. Leidžia Naujienų Redakcija,
1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1508.

Užsakovų kainos

Chicagoje — per metus: \$3.00
Metams — per metus: \$3.00
Trims mėnesiams — per metus: \$2.00
Dviem mėnesiams — per metus: \$1.50
Vienam mėnesiui — per metus: \$1.00

Chicagoje — per nedėliojus:
Viena kopija — 03
Savaitė — 18
Mėnesiai — 75

Sovietų Valstijos, na Chicagoj, per metus

Metams — per metus: \$7.00
Pusei metų — per metus: \$4.00
Trims mėnesiams — per metus: \$2.00
Dviem mėnesiams — per metus: \$1.50
Vienam mėnesiui — per metus: \$1.00

Lietuvon ir kitur užsakovų (Atspėjimai)

Metams — per metus: \$3.00
Pusei metų — per metus: \$4.00
Trims mėnesiams — per metus: \$2.00
Dviem mėnesiams — per metus: \$1.50
Vienam mėnesiui — per metus: \$1.00

Pramonės reikalai Lietuvoje.

Rimtas ir pamokantis straipsnis, kurį prisiuntė „Naujienoms“ profesorius Dr. Jonas Šimkus iš Kauno (tilyje pėreito panėdėlio numerio), parodo, kaip keblus šandie yra pramonės klausimas Lietuvoje.

Lietuva da beveik neturi pramonės. Milžiniška didžiūna josios gyventojų užsiima žemės ūkiu. Tie ūkio produktai, kurie gali but suvartojami, kaipo medžiaga pramonei, yra siunčiami į kitų kraštų dirbtuves, kadangi Lietuvoje dirbtuvių kaipir nėra.

Dr. J. Šimkus teisingai sako, kad nepriklausomai valstybei šitokia padėtis yra ne pageidaujama. Už savo žaliasias medžiagas, išgabenamas į užsienį, Lietuva gauna, žinoma, mažiau, negu už fabrikų išdirbinius, pargabamus iš užsienio; skirtumą tarpe žaliosios medžiagos vertės ir vertės išdirbinių, pagamintų iš tos medžiagos, Lietuva turi užmokėti kitiems kraštams.

Jeigu šitokia padėtis tęstųsi nuolatos, tai Lietuva turėtų atiduoti kitiems kraštams tą dalį savo žiegu, kurios atlieka nuo žemės ūkio. Reiškia, žmonės iš jos turėtų nuolatos emigruoti — taip, kaipo budavo iki šiol.

Antras, da didėsis blogumas yra tas, kad Lietuva, neturėdama savo pramonės, patektų priklausomybėn nuo pramoningųjų kraštų. Jau dabar Anglijos kapitalistai stengiasi padaryti sutarčių su Lietuva, pagal kurias josios žaliosios medžiagos turėtų tekti tik tai jiems. Budama silpna ekonominiu ir politiniu žvilgsniais, Lietuva gali but priversta susirūšti save tokiomis sutartimis su vienu arba keliais kapitalistiniais kraštais ir patapti tuo, kuo yra jų kolonijos.

Nuo šitokio likimo Lietuvą gali išgelbėti tik tai savo

pramonės išplėtojimas.

Bet kaipo išplėtoti ją?

Straipsnio „Lietuvos Pramonės Reikalai“ autorjus sako:

„Dabar Lietuvoje organizuojama daugybė visokių draugijų, bendrovių pramonės įmonėms, bet organizatoriai yra žmonės storžieviai, kurių vienintelis tikslas — patiemis praturtėti. Į visas tokias bendroves reikia žiūrėti su dideliu atsargumu“.

Tai yra, be abejonės, teisingas pastebėjimas. Pramonės organizatoriai Lietuvoje, „saviieji žmonės“, pasirodo, turi taip pat tikslą tikslai kuodaugiasia pelno sau pasidaryti, kaipo ir svetimų kraštų kapitalistai. Ir kadangi yra taip, tai Lietuvos darbo žmonėms, lygiai kaipo ir viems tiems, kuriems rūpi geresnė Lietuvos ateitis, ne labai tegali but svarbu, kuo jų pastangos būtų pasekmė. Su tais pelno medžiotojais reikia but prisirengus kovoti.

Kaipo gi tad sutvėrus pramonę Lietuvoje, kad iš vienos pusės apsaugojus Lietuvą nuo pavergimo svetimų kraštų kapitalui, ir iš antros pusės kad nepasitarnavus savųjų godišių tikslams?

Prof. J. Šimkus kviečia Lietuvon Amerikos lietuvių kapitalus, užtikrindamas, kad jie tenai rasia pakankamai pelno. Tada betgi neduoda naujo pramonės organizavimo plėno. Jeigu amerikiečiai dės pinigus ir steigs Lietuvoje pramonės įmones, vadovaudamiesi noru gauti gerą dividendą nuo savo idėlių, tai tati juk bus tas pat, kas jau dabar yra mėginama daryti Lietuvoje.

Tai gi tas klausimas dar vis tebėra neišrištąs.

Pasaulio Darbininkų Judėjimas

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 20, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VOKIETIJA.

Vokietijos angliakasiai ir Spa konferencija.

MARIE A. CZAPLICKA.
[Federuoti Pressa].

Otto Hue, Angliakasių Unijos vadas (socialistas), atsistojęs Spa konferencijoje, ir pareiškė: „Diplomatai konferencijoje gali nutarti kas jiems patinka; tačiau tikrąjį nutarimą padarys angliakasiai: jie išspės, ant kiek galima patenkinti reikalavimus ir kaipo reikalavimai išpildyti“. Hue yra tvirtas sudėjimo žmogus ir nedaug tekalba, vienok kuomet jis kalba, — jis apgalvoja kiekvieną žodį. Jis nemėgsta dėvėti manžetų, o kuomet sėdasi dirbti, tai pasideda ir kalmierių. Kada Lloyd George panorėjo su juo kalbėti, tai Hue sutiko išreikšti savo nuomones, bet tuo pačiu metu davė aiškiai premieriui suprasti, kad jis labiau yra linkęs išspręsti dalyką su Robert Smillie, o ne su juo. Pirm Spa konferencijos prasidėjimo aš turėjau progos praleisti su juo vieną popietį. Jis manžai tekreipė domės į Spa konferenciją, bet domėjosi Geneva — Internacinaline angliakasių konferencija, kuri įvyksta rugpiučio mėnesį.

Internacinaliniai diplomatai, pagalios, suprato, kad angliakasių klausimo negalima išspręsti ne guojant darbininkus, tos priežasties delei jie ir pasikvietė

Hue konferencijon. Jie pirmu kartu suprato, kad negalima apdeiti angliakasių, norint kad jie kasty angli. Ir kaipo taktininkai, taip ir vokiečiai priejo prie tos išvados, kad angliakasiams turi buti teikiama daugiau maisto, avalynės ir žaliosios medžiagos. Bet abiejų šalių kapitalistų atstovai rado reikalingu tik pasikviesti Hue, Vokietijos angliakasių vadą, o vietoj pasiuntus Smillie iš Anglijos ir Merheimio iš Francijos, jie atsigabeno maršalą Foch'ą ir generolą Wilsoną.

Bet tas grąsinimas nepadarė jokios įtakos į Vokietijos angliakasių, nors įvarė nemažą baimės Vokietijos kapitalistams. Vienas angliakasių, rašdamas vokiečių socialistų laikraščiui „Freiheit“, krausio:

„Spa konferencijon turčių klases atstovai dar sutartį. Bet kuomet prieita prie opausių klausimų, jie netikėtai pamatė paveikslą proletarių revoliucijos. Francijos nacionalistai išpradži mane, kad Foch'o šobles žvangėjimas išgaus jiems angliakasių, kurios taktininkų kapitalistams nepaprastai reikia. Kas, tečiau, atsitiktų, jeigu darbininkai, kurie visai negerbia šobles, sunertų rankas ir atsakyty dirbti? Pagalios, kas atsitiktų, jeigu Francijos ir Anglijos angliakasiai griežtai pareikšty, kad jie nieku būdu netoleruos naudojimą militarinės jėgos prieš Vokietijos angliakasių? Suvaržymai būtų atkreipti ne vien tik į angliakasių, bet ir visą darbininkų klasę. O tas reikšins pagreitintą pasaulinę revoliuciją“.

Vokietijos angliakasiai, su prantamas dalykas, yra sudomėję kapitalistų tarimais, kurie žada jiems daugiau maisto. Ir jie sekė dideliu upo pakilimu Spa konferenciją, kurioj taktininkų ir vokiečių kapitalistai darė pastangų sunaikinti vieni kitus. Abi partijai nori kontroliuoti Vokietijos angli — tą reikmę, kurios trūksta, kad davus visiemis kapitalistams milžiniškų pelnų. Stinnes, Vokietijos kasyklų atstovai, visomis įmonėmis bandė apginti kasyklų savininkus, ir galų gale išskėlė rankas ir sušuko Spa konferencijon: „Mes likome prismaugti ir apgausti“. Kada sakė tuos žodžius, jis negalvojo apie Vokietijos žmones, bet tik apie save ir kasyklų savininkus. Iki šio laiko taktininkų kapitalistai labai draugingai atsinešdavo į vokiečių kapitalistus. Tas davė jiems progos daryti milžiniškų pelnų, kadangi kaina angliai nūdien kilo.

Francijos kapitalistai dabar stačios nebeatgauna kvapo iš džiugsmo. Jiems dabar yra progos pirkti Vokietijos angli žemomis kainomis, o parduoti ją kitoms aukščiausiomis kainomis arba naudoti ją išvystymui savo industrijos. Jie mano nuraminti Vokietijos angliakasių suteikdami jiems karts nuo karto saldumynų, o jei to nepakaks, tai maršalą Foch, francuzų, angli ir belgų durtuvais.

Tečiau Vokietijos darbininkai neturi mažiausio noro kurti pelnų nei francuzų nei vokiečių kapitalistams. Jie yra pastatę tuo faktų, kad jų darbavai liko įveikti Spa konferencijon. Vienok jie gerai žino, kad jiems da prisieis sunkiai kovoti prieš dedamas patangas padvigubinti produkciją, ko trokšta Vokietijos ir Santarvės kapitalistai. Angliakasiai yra nusistatę reikalauti Vokietijos kasyklų nacionalizacijos. Jie pripažįsta, kad Vokietijos karo lordai sunaikino daug Francijos kasyklų ir yra pasiryžę teikti pagalbą Francijos žmonėms. Bet apie tai, ko žmonėms labiausiai reikia, jie sužinos Genevoj, o ne Spa.

Vokietijos angliakasiai yra pasirengę sunkiai dirbti, kad patenkintų savo žmonių reikalus. Jie jau sutiko dirbti viršlaikį, bet ne darbavams reikalaujant, o tik todėl, kad pagelbė-

jus savo draugams, kurie dirba kitose pramonės šakose. Todėl jie reikalauja kasyklų nacionalizacijos ir pašalinimo kapitalistų. Angliakasiai taipgi žino, kad Europos atstatymas labiausiai pareina nuo anglies. Bet jie nori dirbti visų žmonių labui, o ne grupei kapitalistų, dėka kuriems pasaulis atsidurė dabarties padėtyj.

RUMANIJA.

Rumanijos valdžia susirupinus.

[Federuoti Pressa].

Bucharest, liepos 1. — Raudonosios armijos atsiėmimas Ukrainos ir nukėlimas karo fronto Galicijon, pagimdė nemažą rūpesnį Rumanijos valdžiai. Umi kariuomenės mobilizacija yra pirmas ženklas susirupinimo. Rumanijos valdžia da pavarasį skaitėsi su tuo faktų, kad gal teks vesti karas su Rusija. Tuo laiku sąlygos tokiam žingsniui buvo gan prielankios. Bet iš kitos pusės, yra visiemis žinomas faktas, kad Rumanija stoji karan tik tada, kuomet laimėjimas yra užtikrintas.

Rumanijai pasiliko pasyvi pirmam Balkanų kare; antram Balkanų kare ji laimėjo nemažą grobio, visai nestodama karan. Pasauliniam karui prasidėjus, ji laukė ištisus dvejus metus ir įsivėlė karan tik tada, kuomet momentas tokiam žingsniui buvo patogiausias.

Link Rusijos Rumanija irgi laikėsi neaiškios politikos. Tik pavasarį, kuomet prasidėjo lenkų puolimas Rusijos ir kuomet rodėsi, kad raudonųjų armijos bus nušluotos nuo žemės kamuflio, tasyk Rumanija parodė savo tikrąjį veidą. Bet net ir tuo momentu Rumanija nestojė Lenkijos pusėn, kad puolus rusus. Rumanijos valdžia turėjo pakankamai darbo savo šalyj. Žmonių bruzdėjimas nedavė jai ramybės. Vienok kuomet besitartinantis pavojus suteikė imperialistams progos atidėti išsprendimą žemės klausimo ant toliau, viskas pasiliko po senovei. Visą žmonių domę buvo nukreipta į militarinį prisirengimą, kadangi pasidarė aišku, jog lenkų puolimas nebus sekmingas.

Pavasarinis prisirengimas buvo daroma tik tuo tikslu, kad lenkams laimėjus karą, pasidaryti su jais laimėtuojų grobio, ir pasirodyti santarvei bolševikų priešais esant. Bet dabarties mobilizacija turi rimtesnį pamatą: Rumanijai grėsia tikras pavojus. Rusų divizijos žygiuoja Rumanijos rubežių įvyptimi ir Rumanijos valdžia galisi, kad ji nedarė su Rusija taikos tasyk, kuomet ta talka buvo galima padaryti geromis sąlygomis.

Rumanijos žemvaldžiai, stambieji pirkliai ir pramonininkai gerai supranta, kad juo arčiau žengia Lenino ir Trockio batalionai, juo didėsis yra revoliucijos pavojus. Besarabijos, o taipgi ir Rumanijos, bežemiai ir mažžemiai vis, labiau pradeda bruzdėti. Generalas Avarescu 1907 m. numalšino Rumanijos kaimiečių sukilimą, bet ministris pirmininkas Avarescu nebegalės taip lengvai nuslopinti dabar grumojančio sukilimo. Ir tai del tos paprastos priežasties, kad sukilimas žada buti visuotinis, kurio nusistatymas yra nuverstis visą feudalinę sistemą, užsilikusių Rytinėje Europoje dalyj. Kariuomenės mobilizacija yra atviras prisipažinimas, kad Rumanijos valdžiai grėsia rimtas pavojus.

Chicagos rusų darbininkų judėjimas.

Jau kelti metai kaipo aš dirbu vienoj dirbtuvėj su tulu savo draugu rusų. Nuo pirmos pažinties mudu likova geru draugu. Tuolabiau, kad ir aš ir jis buvova socialistai. Tas mano draugas rusas buvo uolus Socialistų Partijos rėmėjas ir visuo-

gynė ją nuo neteisingų josios priešių prasimanymų. Jisai priklauskė ketvirtajai Rusų Socialistų Federacijos kuopai. Tuomet ta kuopa, kuri buvo vienintelė rusų socialistų kuopa Chicagoj, turėjo apie 30—40 narių. Ir jų didžiūna buvo rusiškai kalbantįs žydai darbininkai. Bet po to, kai 1917 metais tapo nuversta rusų „batiuškos“ sostas ir kada ši šalis įsimaishė didžiojon visapasaulinę skerdynę, kažkas ėmė leisti gandy, jogei nuo karinių pareigų busią paluosuoti tik tie, kur priklausys Socialistų Partijai. Tokių pasakų paleista ir tarp lietuvių. Tuo budu pastebėjimai greitai laiku vietoj draugų rusų kuopa nuo 30—40 narių pašoko net ant 265 Tai buvo nenormalinis augimas. Ir kas dar ypatinga, kuopon įstoję visi popų globiamieji žmonės, tie, kur apie socializmą nežinojo nei A B C, nes jie ir skaityti nemokėjo. Aišku, kad jie pas socialistus atėjo su tam tikrais išrokavimais, bu-tent tais, apie kuriuos minėjau.

Tame nebutų buvę nieko bloga, jeigu tuų pačių kartu Socialistų Partijoj nebutų pradėję kelti maištą „draugo Frainos“ sėbrai. Ilgainiui tie rusai darbininkai vistik būtų atsikratę savo popų globos ir likę sužiniiais socialistais.

Taip betgi nebuvo. Frainos sekėjai gerai žinojo, kad jeigu darbininkai susi viens, tai lobininkams ankščiau ar vėliau teks išsižadėti savo patogumų. Vienas toks „draugo Frainos“ sėbras buvo Stoklickis. Kada jis įstoję partijon ir vėliau gavę sekretoriaus vertęję vietą, tai jis tuoj „pasidarbavo“, kad atplėšus nuo partijos sveikimą bes federacijas. Jis, musų Stilsono padedamas, išvertė tas federacijas iš partijos ir vėliau sukūrė savo sektą, nevą komunistų partiją. Visi jau dabar žino, kieno nagai buvo prikišti kuriant šitą naują „partiją“. Tai „draugo Frainos“ sėbrų iš justicijos departamento. Del viso ko reikia dar pažymėti, kad tie patys draugai vėliau stengėsi uždėti savo diktaturą ir ant tarybų biuro New York, Marteno vadovaujama. Kada Martenas jų diktaturai nenusielenkė, tai tie „revoliucionieriai“ jį apšaukė buržuju ir dar kilokiu. Jau ir tuo metu tui draugai rusai ėmė abejoti „draugu Stoklickiu“ ir visa jo šaika. Bet jų buvo mažuma.

Trumpai sakant visa susidėjo taip, kad rusų federacija nuėjo su „komunistais“. Su jais nuėjo ir mano draugas rusas. Atsimenu, tuomet jis kiek beįnamas niekion Socialistų Partiją, tą pačią partiją, už kurią dar neseniai jis pats galvą guldė. Dagi rengiant Presos Pikniką tas draugas atkalbinėjo kitus darbininkus, kad jie nepirktų tikietų!

Tai gi kaipo dalykai stovi dabar? Dabar mudu ir vėl draugai. Mano draugas rusas turėjo pakankamai pilietinės drąsos prisipažinti, kad jis buvo padaręs klaidą. Jisai galų gale pamatė kur „draugas Stoklickis“ nuvedė rusų federaciją, ir nutarė grįžti atgal į Socialistų Partiją. Šiandie mudu ir vėl galime rimtai pasitarti apie savo organizacijos reikalus. Šiandie jįsai — socialistas.

Šitas draugas man papasakojo sekamų dalykų. Didžiūna suverbuotų rusų feder. naujokų dabar jau esą sugrįžę ten iš kur jie atėjo — pas popus! Q rimtesnieji nariai grįžta atgal į Socialistų Partiją. Visi jie dabar be galo džiugiasi, kad Stoklickiui ir jo kompanijai nepasisekė uždėti savo diktaturą ant Marteno biuro. Nėsa mažausios abejonės, kad šita „diktatura“ būtų davusi puikos progos „draugams“ iš justicijos departamento...

Vadinas, draugai rusai jau atsipeikėjo. Stoklickis turi jiės kotis naujo, džiabo, nes justicijos departamentui jie nebereikalingi. Bet kada atsipeikės lietuvių darbininkai, kuriuos

vis dar klaidina burelis lietuvių ku demagogų, „veikiančių“ L. D.L.D. vardu? Draugai, ar negana tos nelaimės, kurios pridarė šitie Frainos draugai? Jeigu ne jie, tai šandie musų judėjimas būtų milžiniškai sustiprėjęs. Atžagareiviai nedrįstų nei pasirodyti. O ką turime dabar? — Šapos darbininkas.

Skaitytojų Balsai

[Už išreiktas šlame skriptas nuomones Redakcija neteiseko.]

KAIP SU GRIZIMU I LIETUVĄ?

Daugelis lietuvių amerikiečių jau senai rengiasi grįžti į Lietuvą. Nemaža jų jau sugrįžo.

Visi jie vadovaujami taja mintimi, kad „ten bus geriau“. Ten, girdi, „neturėsi ant savo sprando — būsai!“ Tai gi „busi laisvu žmogumi“. O kas svarbiausia, tai „ten nereikės bijoti nedarbo“.

Tai yra labai gražus įsivaizdinimas. Ir butų begalo gera, jeigu tai nebutų tik įsivaizdinimas. Tikrenybė tečiau nieko bendra neturi su įsivaizdinimu. Ši kartą ta tikrenybė yra tokia: ne vienas nuykęs Lietuvon žmogus jau svajoja apie tai, kaipo dabar sugrįžti Amerikon.

Štai šiomis dienomis man teko skaityti vieno buvusio Chicago giego liaišką. Jisai yra labai įdomus. Idomus tuo, kad tasai buvęs amerikietis yra ir gerokai pasilavinęs ir pasituris žmogus. Jisai dar neperėnai nuykvo ten, kur „bus geriau“. Bet dabar savo draugams jisai rašo: „nuol apie Kalėdas ar dar ankščiau sugrįšiu atgal į Ameriką“. Gal apie Kalėdas ar dar ankščiau sugrįšiu atgal į Ameriką? Man gaila, kad tai yra privatinis laiškas, taigi toks, kur spaudoj skelbti nepridera. Vis delto pasivelinu, kad ir savais žodžiais, pažymėti tas priežastis, butent, kodėl ten nėra geriau. Tai ekonominės ir politinės priežastis. Išvadas tegul daro patis skaitytojai. Aš gi pažymėsiu tik tą faktą: jeigu šitai kalba žmogus, kuris turėjo susitausęs ke liatą tukstančių dolerių ir gerai nusimanąs kaipo tuos tukstančius sudoroti (jisai jau turi „savo biznelį“ Lietuvoj), tai kaipo turėtų prašnekti tie, kurie teturi tik šimtelį-kitą, kuriuo jie tenai negalės nė pasirodyti? Ypač kaipo turėtų prašnekti sugrįžusieji Lietuvon bežemiai ir mažžemiai? Neabejojų, jie tuoj ant rytojaus pradėty svajoti „apie Chicago“ ar kolį Pittsburgą...

Tai gi, kaipo su tuo grįžimu i Lietuvą? Amerikiečiai lietuvių apie tai turėtų rimtai pagalvoti. Ar nebutų laikas šitą grįžimo Lietuvon karštį gesinti? Gesinti ne todėl, kad atkalbinus žmones nuo grįžimo Lietuvon, beį kad išgelbėjus juos nuo nelaimės. Visuo met taip blogai ten nebus. Todėl ar nepravartu palaukti? Palaukti ir tuo išgelbėti savo sunkiai susitausotus skatikus. Visai nesvarbu ką delto pasakys vienas-kitas saldžiakalbis — buk mes norime išsiraist iš žarijų kaštanus svetimomis rankomis. Mes ten nieko neturime nė dabar, nėgi turėsime ateity. Svetimos rankos, mums ten nieko nesuraušė ir nesurauš. Mes buvome darbininkais ir tokiais būsiame — kol vers dabartinė visuomenės tvarka. Maža to. Susilaikydami nuo grįžimo Lietuvon nes sustiprinsime tik savo draugų darbininkus — neužtvenskime darbo rankų rinką Lietuvoj ir tuo sumažinsime ten dar didesnio naudojimo pavojų.

Tai gi vėta pagalvoti: kaipo su grįžimu Lietuvon?

— Darbininkas.

Telephone Droyer 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vakare. Nedėliomis pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Iš Ivairių Sričių.

Kinų kultura. — Kinų kultura yra viena seniausiojų. Ji yra pačių kiniečių išdirbta, neperimta nuo kitų, kuomet europiečių kultura yra jaunesnė ir ne originalinė, bet perimta. Su ja Europos tautos supažindino Graikai. Iš Azijos tautų dabar kultūriškai augščiausiai stovi Japonija, tik jų kultura yra jau ne originalinė, bet perimta nuo Kinų. Po įtekme tos svetimos kultūros išsidirbo ir jų kalba ir kiniskasis raštas. Ir japonų kalboj, taip kaipo ir kinų, yra daug vienaip skambančių, o visai ką kita reikšiančių žodžių. Delto mėginimai priimti lotyniską europiečių alfabeta nesiseka, nors mėginimų netruko: leido ir laikraščių spausdinti lotyniskomis raidėmis, bet japonas net savo kalboj spausdinti lotyniskomis raidėmis rašto negali suprasti; jis geriau supranta kiniską raštą, nors kinų kalbos ir nemokėdamas.

Kinai turi raštų nuo 3500 metų prieš Kristaus gimimą. Raštas tas rodos nepraktiškas, pilnas turi net 80,000 lityrų, visus tuos ženklus suku išmokyti ir atmintiny palaikyti, bet kasdieniniams reikalsams pakanka 2500 lityrų — nors ir to, rodosi, dar per daug. Bet mėginimai parodė, kad įvesti jų kalbon europinį raštą negalima. Kinų raštą tati vartoja dagi taip praktiška ir kulturinga tauta kaipo japonai, nes kitokį sunku pritaikyti kalbai išdirbusiai po t tekme kiniskosios. 800 metų vėliau kiniečiai susekė kompasos (magnetinės adatos) ypatybes, ką europiečiams išaiškino vienas italas tik pradžioj viduriniū amžių gadynės (1100 metais Kristui gimus); delto ir jų laivai pirma tik jurių pakraščiais plaukyti galėjo. Nuo 1050 metų kiniečiai spausdino knygas kurtamomis literomis, kas europiečiams vokiečio Guttenbergo išrasta tik 1445 metais. Pirmą to reikėjo visą knygą, kiekvieną jos lapą, ant medinės lentutės išpaustyti. Parakas kiniečiams buvo žinomas 400 metų prieš Kristaus gimimą, o europiečiai susipažino su juo tik viduriniū amžių gadynėj. Popierę kiniečių dirbo jau pirmam amžj mūsų metų skaitymo. Silpnoms akims sudrutinti kiniečiai beveik nuo to jau laiko vartojo akinius. Šilakai Kinuose pažįstami nuo senai. Šilkvabalius iš Kinų Europon slapta pargabeno išgaurose savo lazdoze keleviai, katalikų vienuoliai, tenai atsilankę.

L. Šernas.

KAZIMIERAS GUGIS

ADVOKATAS
Vado viešuosius reikalus, kaip kriminalinius, taip ir civilinius teismus. Daro visuosius dokumentus ir popierius.
Namų Ofisas: 3323 S. Halsted St.
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St.
Tel. Droyer 1310 Tel. Central 4411

A. PETRATIS & CO.

Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siūnėla Pinigus, Parduoda Laivakortes.
NOTARIJUSAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampus Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID

CHICAGO
Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Ruims 1827
Telephone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.

2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliu. Phone Armitage 2016
Rezidencijos telef. Albany 8710

DR. C. K. KLIAUGA

DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Kampus 18th St.
Valandos: nuo 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

Lietuvių Rateliuose

"Naujienu" Bendrovės visuotinas pusmetinis susirinkimas įvyks rugs. 22 d., 10 val. ryto, Meldazio svetainėje.

Visi dalininkai kviečiami atsilankyti. Neužmirškite pasiimti sertifikatus.

— J. Šmotelis,
Bendrovės sekretorius.

SOCIALISTŲ PARTIJOJ.

Rengia presos pikniką —
Riverview parke.

Rugsėjo 5 d. didžiuliam Riverview parke vietos socialistų organizacija rengia dar vieną Presos Pikniką, šį kartą kad galėtų tinkamai rinkimų kampaniją vesti.

Piknike dalyvauja visų tautų socialistų skyriai. Bus suruošta tinkamas programos. Be kita kalbės ir paskilbusis Pennsylvanijos organizuotųjų darbininkų darbuotojas ir tos valstijos Darbo Federacijos prezidentas, d. James H. Maurer.

DOMAI CICERIEČIŲ!

Daktaras J. SLIPAS, kalbės šiandien, J. Jukniaus svetainėje, 4837 W. 14th St. Cicero, Ill., 8 val. vakare.

Visi Ciceros miestelyje gyvenantys lietuviai, kviečiami atsilankyti į prakalbą, nes gerb. Dr. J. Slipas ką tik sugrįžęs iš Lietuvos daug ką naujo pasakys.

Padengimui rengimo lėšų inžanga 25 centai.

Kviečia
A. L. T. Sandaros 25 kp.

Tikietų galima gauti paviečio organizacijos raštinėje — 220 So. Ashland gatvėje ir taip pat visose radikalinių knygų krautuvėse.

Kas norėtų dalyvauti piknike, tegul pasistengia nusipirkti tikietų iškalno.

BRIGHTON PARK

Iš netolimos praeities.

Kiek laiko atgal sitipriausia ir veikliausia vietos lietuvių draugija buvo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Keistučio Paš ir Politikos Klubas. Tai buvo tada, kad Klubas pirmininku buvo J. Gustatis. Bet kada jis apėjo pirmininko vietą ir išvažiavo į rytines valstijas, tai mūsų klubas daug ko neteko. Viena, draugija nebeauga taip sparčiai, kaip kad budavo anuomet.

Antra, viešasai mūsų draugijos veikimas visai pasiliovė. Narių, dalyvaujančių susirinkimuose, skaičius ėmė mažėti. Gi pačiuose susirinkimuose veik nieko kita ir nesvarstoma kaip tik apie balius ir piknikus. Po to — susirinkimo uždarymas... O anais laikais tų reikalų budavo devynios galybės. Be pašalpos reikalų budavo svarstomi ir politikos reikalai. Dabar to nebėra. Dabar ir pati valdyba tarytum visa to vengia...

Suprantama, prie visa to prisidėjo ir tūli mūsų "ekstra kairieji" nariai, kurie gyvena daugiau įsisvajojimu nei tikrenybe. Jų negudri agitacija todėl negalėjo nepakenkti klubui. Pav. jų "pasidarbavimu" apardyta Dramos Skyrius ir palaidota

Beje, praėjame klubo susirinkime nutarta surengti pramo vakarą C. S. P. S. svetainėje. Pramogos įvyks spalio 16 dieną. Tik gaila, kad mūsų Dramos Skyrius nekaip testovai. Praėjame susirinkime (rugs. 15 d.) skyriaus pirmininkas pasiskundė, kad nariai maža besisinteresuoja Skyriumi. Tai bloga, ir reikalinga tai pataisyti.

Anais laikais klubas yra nemaža pasidarbavęs rėmimu darbininkų judėjimo — ir aukomis ir savo narių trisus. Tikiu, kai klubo veikimas įeis į "normalios vėžės", mes ir vėl pasidarbuosime. — Laisvės Varpas.

jau ytin prasilavinęs to paties klubo choras. Beje, tie patys veikėjai nemaža prisidėjo ir prie to, kad atitraukus klubą nuo politikos veikimo. Ačiū jų paleistoms nesąmonėms apie Chicago Lietuvos Darbininkų Tarybą klubas dabar jai nebeprisklaido. Dabar, kada, rodos, kiekvienas lietuvis darbininkas turėtų įtempti visas savo kūno ir dvasios jėgas idant padėtų savo draugams Lietuvoje.

Visa tai būtų būtų buvę galima išvengti, jeigu paf klubo valdyba būtų stropiau veikusi. Dabar — et bereikalinga tai pakartoti. Tenkinsimės pažymėjęs tik tai, kad nors mūsų klubas yra didžiausia šioj kolonijoj organizacija, vis dėlto ją — visų veikimu — toli pralenkia daug mažesnės organizacijos.

Aš tečiau nesmi pesimistas. Tikiu, kad kada nors mūsų klubas ir vėl atsigriebs. Tik reikalinga, kad patis nariai subrustų. Tas snaudulys ilgai nesitęs. Beto, mums reikalinga naujų įiegy. Kurie nori ir gali veikti, tegul įstoją klubui. Klubas susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio trečiąjį nedėdienį svetainėje prie 39 ir Kedzie gatvių.

Beje, praėjame klubo susirinkime nutarta surengti pramo vakarą C. S. P. S. svetainėje. Pramogos įvyks spalio 16 dieną. Tik gaila, kad mūsų Dramos Skyrius nekaip testovai. Praėjame susirinkime (rugs. 15 d.) skyriaus pirmininkas pasiskundė, kad nariai maža besisinteresuoja Skyriumi. Tai bloga, ir reikalinga tai pataisyti.

Anais laikais klubas yra nemaža pasidarbavęs rėmimu darbininkų judėjimo — ir aukomis ir savo narių trisus. Tikiu, kai klubo veikimas įeis į "normalios vėžės", mes ir vėl pasidarbuosime. — Laisvės Varpas.

Beje, praėjame klubo susirinkime nutarta surengti pramo vakarą C. S. P. S. svetainėje. Pramogos įvyks spalio 16 dieną. Tik gaila, kad mūsų Dramos Skyrius nekaip testovai. Praėjame susirinkime (rugs. 15 d.) skyriaus pirmininkas pasiskundė, kad nariai maža besisinteresuoja Skyriumi. Tai bloga, ir reikalinga tai pataisyti.

Anais laikais klubas yra nemaža pasidarbavęs rėmimu darbininkų judėjimo — ir aukomis ir savo narių trisus. Tikiu, kai klubo veikimas įeis į "normalios vėžės", mes ir vėl pasidarbuosime. — Laisvės Varpas.

Dickson Ko. pašalino darbininkes.

Seredoj, rugs. 18 d., Dickson Ko. darbininkės pareikalavo didesnio mokesnio. Reikalavimas buvo įteiktas kompanijos užveizdai prieš pat pietus. Užveizda žadėjo duoti atsakymą vakare. Atėjus vakarui užveizda pareiškė, kad jis visai nematęs pakelti mokesnio. Esą nenorinėos dirbti senąja alga, — galinėos atsiimti pinigų.

Visos 23 darbininkės (jų tarpe 26 lietuvės) atsiėmė pinigus. Reikia, pasakyti, kad kompanija bandė sužinoti vardus tų moterų, kurios sukurstė reikalauti didesnės algos. Bet darbininkės atsakė, kad jos visos nutarusios tautai padaryti, be jokių kurstytojų.

Kadangi toj kompanijoj dirba beveik išimtinai lietuvės, tai šiuo norime perspėti lietuves moteris, kad toj dirbtuvėj dabar strėikas. Negavusi darbininkių, kompanija bus priversta išpildyti mūsų reikalavimus.

Dickson Ko. randasi prie 35-sios ir California gatvių.
— Darbininkė.

Užsidaryk savo burną.

"Turėk uždarytą burną kuomet maudaisi."

Taip vakar pareiškė C. T. Roone, Evanstono sveikatos komisionierius ir liepė to prisilaikyti visiems tiems, kurie eina maudytis. Sako, kad tuomi

busią galima apsaugoti nuo karštinės.

Ežere vanduo randasi geroj grąsino ponai Coleman, reikalavdami iš jos \$2,000 ir kurie tapo detektyvų sučiupti praeitą savaitę, buvo pastatyti prieš prišaikintuosius teisėjus vakar. Sako, kad jie abudu prisipažino esą kaltais.

\$2 išlaimėjo \$30,000.

M. Oliver, šoferis, 6215 S. Paulina gat., turėjo nepaprastai laimikio. Mat buvusiojo "Tommy" saliono, ant Paulina ir Madison kampo gemblieriai pakvietė jį į šią pagraįntų kauliukais iš pinigų. Oliver turėjęs tik \$2 ir pakvietimą priėmęs.

Per visą utarninko naktį jie graįino kauliukais "domino" gėmė. Pradėjus aušti gemblieriai užbaigė gėmę ir Oliver nuėjo nešinas \$30,000, kuriuos jis išgrąino. Nieko nelaukdamas jis pinigus nunešė ir padėjo į Continental National banką.

— Aš jau užbaigiau gemblieriavimą visam gyvenimui — tarė jis.

Daktarai žada nepasiduoti.

Žinote ką, daktarai rengiasi smarkion kovon su prohibicijos agentais. Daugiau kaip 900 Chicago daktarų susirinko Great Northern hotelyj praeitą naktį. Jie tariasi pareikalauti indziokšino iš federalio teismo prieš prohibicijos agentus, kurie reikalauja, kad kiekvienas daktaras turėtų tam tikrą leidimą išdavimui alkoholio receptų savo pacientams.

Pagavo tirs banditus.

Detektyvai Sweeney ir Rever vakar ryte pagavo tris jaunus vagilius, kurie važiuo pavogtam automobilių, ant 55 ir Michigan gatvių.

Areštuotieji vagiliai pasisakė esantis: Frank Busca, 17 metų, Chris Lamberis, 17 m. ir Arthur Hubbard, 19 metų.

Policistas neteko džiabo.

Patarnautojas-policistas, Nicholas Fitzgerald, South Chicago stoties, neteko džiabo. Mat, vakar civilės tarnybos komisija atrado jį kalto už norėimą padučiuoti ponios Angelie Cordos, 9337 Luella Ave.

Dabar jis galės turėti gerų vakacijų.

Apiplėšė krautuvę.

Apsiginklavę banditai automobilių užpuolė Andrew Hatgeptros krautuvę, 2945 Indiana gatvės, ir, paėmę iš registro \$200, pabėgo. Cottage Grove stoties policija įiesko vagilių be pasekmių.

Nuskendo jaunuolis.

Joseph Lukars, 17 metų amžiaus, gyvenantis 1030 N. Lincoln gatvės vakar nuskendo ežere. Jo kunas surastas ir nugabentas pas graborių.

Pavogė 17 automobilių.

Laikė pastarųjų 24 valandų Chicagoj pavogta viso 17 automobilių.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Prisipažino.

Ella Wesley, juodvėdis, ir Sam Nutch, abu juodrankiai, kurie grąsino ponai Coleman, reikalavdami iš jos \$2,000 ir kurie tapo detektyvų sučiupti praeitą savaitę, buvo pastatyti prieš prišaikintuosius teisėjus vakar. Sako, kad jie abudu prisipažino esą kaltais.

Pasikorė įkalintas.

Koronieriaus teisėjai pranešė vakar, kad Frank Breen, 28 metų, 1925 W. Madison gat., pasikoręs savo kameroj, kalėjime. Breen buvo areštuotu River Forest policijos ir apkaltintu už vagystę. Sako, kad su juo policija apsiėjus brutaliskai.

Nepristatyti laišškai.

Žemiau paduodame sąrašą laišku, atėjusių iš Europos; del negro adreso, paštas adresatų nesuranda. Kam tie laišškai priklauso, tegul kreipiasi į vyriausiąją paštą, Clark ir Adams gt. Reikia klausiti prie "Advertised Window" (lobėj nuo Adams gatvės), pasakant laiško numerį. Laiškus paštas laiko tik keturiolika dienų nuo paskelbimo.

- 7 Barakauskas Petras
- 8 Baranuskas Jonas
- 10 Blinstrup Anton
- 17 Buckon Antoni
- 24 Glavascunus Stanislawas
- 29 Czepulis Stif
- 34 Dinapas Jurgis
- 35 Dirgelas Frank
- 36 Dirmetis Stanley
- 37 Domaszka Antoni
- 40 Druzan Vladislav
- 54 Filipauski Kazimeru
- 54 Graboskis Nikodimas
- 58 Malonybei Pranni
- 59 Gudziunas Paul
- 61 Gurstis Jone
- 62 Gustovski Frank
- 64 Jurkus Jann
- 76 Jakaitis Jonas
- 79 Jasaitis Adomas
- 80 Josauskis Peter
- 84 Kerelis Piter
- 100 Linkawski Franciskas 2
- 104 Makareni Mari
- 107 Marinkewi Antonas
- 110 Maskaluvic Stanislaus
- 112 McIlunas Kezimiras
- 115 Micumskis Stanislavas
- 119 Mikeunay Williamas
- 128 Palilunas Petras
- 131 Parkanckas John
- 135 Plauska Piter
- 144 Rudis K.
- 145 Ruke Dominik 3
- 146 Rumseviciutei Leonarai
- 149 Salkengiskis Franciskus
- 155 Simanis Liaidikas
- 157 Simkus Ana
- 158 Simkus Antanas
- 159 Skipetis Stanislovas
- 160 Skovzgird N.
- 163 Staunikei Jozapatai
- 166 Sloksnajtis Jozef
- 171 Suinteini Elsbietai
- 172 Survalla Jozapas
- 173 Svetika Jonas
- 177 Tamasauckas Adinar
- 178 Tamulevcis Juozapas

- 183 Valskis Joe
- 185 Vielkis Siemonas
- 188 Vosiene Agota
- 193 Zalelis Marcelis
- 194 Zigmont Mrs. P.
- 196 Zupka Jurgis

Pranešimai

Chicago Liet. Vyrų Choras rengia vakarą gruodžio 12 d., C. S. P. S. svet., 1120 W. 18 St. Bus statomas naujas, veikalas "Darbininkų Laimė", tad prašome, progresyvių draugų tą dieną norengti, kad nepakenkus šiam vakarui.

— C. L. V. Choras.

Brighton Park. — Keistučio Klubo Dramos Skyriaus susirinkimas įvyks pėnycioj, rugpiučio 20, kaip 7:30 v. v. Počiaus svetainėj, 3824 S. Kedzie Ave. Visi nariai ir norintys veikti kartu su mumis prašomi atsilankyti.

— J. Misevicius, org.

Lietuvių Laisv. Federacijos Pildomosios Tarybos posėdis bus pėnycioj, rugpiučio 21, kaip 8 v. v. Kardo ofise. Visi Pildomosios Tarybos nariai prašomi susirinkti laiku.

— Pirmininkas.

Westside Lietuvių Viešo Knygyno delegatų susirinkimas bus pėnycioj, rugpiučio 20, pusė aštuonių vakare, svetainėj M. Meldazio, 2244 W. 23rd Pl. Yra daug svarbių reikalų kurie turi būti neatidedant apsvaistyti, ir rinkimas darbininkų busimam piknikui.

Valdyba.

Hoffmano Prirengiamosios Mokyklos 1920 Senior Class, del dešimties nių mokyklos sukaityvių, rengia subatoj, rugpiučio 21, bankietį Sa Salle Otelyj, kaip 8 val. vakaro. Mokykla kviečia tan pokilin visus mokyklos draugus ir simpatizuotojus.

Cicero. — Visi tie draugai ir draugės, kurie ir kurios norite lankyti aritmetikos mokyklą, malonėkite ateiti ir užsiregistruoti šiandien, rugs. 20, nuo 6 ki 9 val. vakare No. 4932 W. 14 St. Mokykla atsidarys sekama nedėdienį — iš ryto.

— A. Rudinkas.

L. S. S. 174 kuopa rengia vakarą sausio 9 d., 1921 m., C. S. P. S. svet. 1120 W. 18 St. Tad progresyvių draugų bei kuopų meldžiam norengti jokių iškilnių, kad neužkentume vieni kitiems.

— Kuopa.

Dramatiško Ratelio draugiškas išvažiavimas į Jefferson miškus įvyks nedėlioje rugpiučio 29. Bus suruošta geras programos. Bus prakalbu, dainų ir vieškių žaislių. Kviečiame visus chiegiečius dalyvaut tame išvažiavime.

Rengimo, Komisija.

The Pressers Club of Chicago (Preserių Klubas Chicagoj).

Reguliaris susirinkimas Preserių Kluboj įvyks pėnycioj, Rugpiučio 20 d., 1920. Schoenhofen's svet., kansas Milwaukee Ave. ir Ashland Av., lygiai 7:30 valandą vakare. Bus svarstoma labai svarbus reikalai. Nariai malonėkit atsilankyti.

Valdyba.

A. W. NATAPER

Apsigyvena
715 West 19 St.
Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET
Tel. Kedzie 8902.
3514-16 W. 12th ST.
Artj St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Š-T-A-I KUR

SVEIKATOS SEKRETAS

Mes paskelbiame visuomenei kad esame PIRMA DIDŽIAUSIA LIETUVISKA VAISTINYCIA visoj Amerikoje, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodą nuo visokių ligų.

Mes turime tą sekretą kuriuom PERGALIME visokias ligas. Tą sekretą sužinosite kaip vartosite MUSŲ VAISTUS, nes mūsų PASŲLOVINTI vaistai PASEKMINGAI GYDO.

Reikalaukite mūsų surašo vaistų ir žolių — siunčiame už dyką.

SALUTARAS PROF. J. BALTRENAS, CHICAGO, ILL.

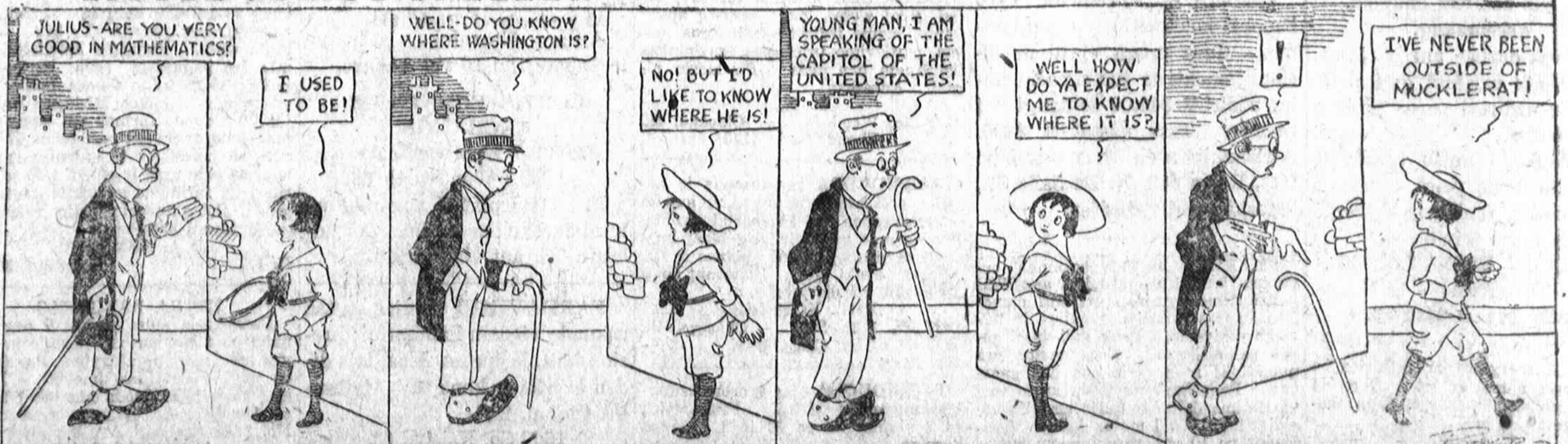
1707 So. Halsted St., Chicago, Ill.

JUST KIDS—A Strong Rival.

By Art Cartier

LITTLE JULIUS SNEEZER

Pajieškojimai

VAIKAI PAJIESKO motinos, Povylyas Grigaitis ir Franciska Grigaitė. Jau trys metai kaip pabėgę palikdami mums mažus. Mes labai norėtume žinoti apie savo motiną ar jį dar gyva. Jos vardas Johana Grigaitienė, po tėvų Gataučius, padėjo iš Valgauskų, šiaulių pav. Ji pati ar kas žino malonėkite duoti žinią šiuo adresu:

POVYLAS GRIGAITIS, Cicero, Ill.
1341 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

PAJIESKAU savo puseiserę Marijoną Prunckaitę, po vyru Vasiliene, turi dvi dukteris Oną ir Julijoną. Turu labai svarbų reikalą — gavau telegramą nuo jos vyro, kad jis yra labai sužeistas ir nori savo naudą palikti savo dukrelėms. Meldžiū, jį patį atsiųskite, ar kas kitas duokite žinę už ką busiu labai dėkingas. Po tėvais esu Antanina Navickaitė, po vyru

MRS. MAGGENTI, Chicago, Ill.
1947 Canalport Av., Chicago, Ill.

PAJIESKAU Jono Navicko, paeina iš Kražių miestelio, Raseinių apskr. Kauno rėd. Gavau svarbų laišką iš Lietuvos nuo Alexa Navecko; butinai atsiųskite, ypatiai arba rašykite šiuo adresu:

JULIUS RADIAUSKYS, Chicago, Ill.
932 Newton St., Chicago, Ill.

PAJIESKAU savo vyro Kostanto Aleksandravičiaus, paeina iš Kuršo, netoli Liepojos. Neturi dešinės rankos nykščio sulig namo. Apleido mane balandžio mėn. šiais metais ir pasislėpė su saviu vaiką 5 metų. Aš labai norėčiau atgauti savo vaiką. Adolfa, kurį kaip girdėjau yra atiduotas į sveikatos namus. Prašau jo paties, ar kas žinotumėt apie mano kūdikį man pranešti, už ką aš atlyginsiu \$10.00.

ANNA ALEKSANDRAVICIENE, Cicero, Ill.
1319 So. 50th Court, Cicero, Ill.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ANT RENDOS furniture išpuoštas kambarys del dviejų vaikinių, 3 lubos.

3427 S. Union Ave.

JIESKO KAMBARIŲ

PAJIESKAU vaikiniui kambario prie nedidelės šeimos su valgiu arba be valgio apiešinėse Bridgeport, Brighton Parko arba West Side. Meldžiū pranešti laiku.

K. KUNDRAI, Chicago, Ill.
1739 South Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

JAUNOS MOTERS

Jūs galite padaryti gerus pinigų mūsų didelėse Hawthorne dirbtuvėse. Mes turime daugelį pageidaujamų darbų, iš kurių galite pasirinkti. Štai trys darbai, kurie nereikalauja patyrimo. Mes turime ir kitokių lygių gerų.

Coil Winders

Lengvas, čystas darbas prie kurio jūs gausite \$19.45 už kiekvieną pilną savaitę mokinties ir daugiau kada pradėsite dirbti nuo štukų (piece work). Merginos dabar dirbančios, aplamai imant, yra jau po tris metus prie to paties darbo. Jūs ilgiau jos būna, tuo geriau jos tą darbą mēgia.

Paper Insulating

Ar ne mėgtumte operuoti mašiną, kuri apvynioja parvuotą (colored) popierą apie čystą varinį dratą. Jūs gausit virš \$20 už kiekvieną pilną savaitę mokinties ir mūsų instruktoriai pamokins jus uždirbti daugiau.

Assembling.

Lengvas darbas ant benčiaus. Jūs galėsite prisėsti, greitai išmokyti ir uždirbti gerus pinigus nuo pradžios.

Atsiųskite jį mūsų samdymo ofisą bilie dieną prieš 4 val. po piet, arba utarniko ir ketvergo vakarais tarpe 6 ir 8:30.

WESTERN ELECTRIC CO., INC.
48th Ave. & 24th St.

REIKIA merginos ar moteries be vaikų prie namų darbo. Nereikia plaut drabužių ir prosyt. Gera mokeskis, geras darbas.

P. GOSS, 5101 Vincennes Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA

Merginų ir moterų lengvam dirbtuvės darbu.

Geros algos.

HORWICH WITKIN CO.

2301 So. Paulina St.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA PARDAVEJŲ. \$50 — \$60 į savaitę. Turi būti smarkūs ir akurati. Parsiduoda dalykas, kuris da nebuvo ant marketo. Kreipkitės tarpe 8 ryto ir 5:30 po piet. Merriek Bldg., Room 412 357 W. 63rd St.

REIKIA

Paprastų darbininkų į šapą ir liejimo skyrių. Pastovus darbas

CRANE COMPANY,

Samdymo Departamenas

40th St. & So. Kedzie Ave.

arba

15th and Canal Streets

REIKIA

Vyro darbui Maudykloj.

1115 So. Paulina St.

REIKIA darbininkų mokintis

moldeste Chicago, 61c į valandą, 8 val. į dieną, 6 dienos savaitę Nuolatinis darbas, savaitinė mokeskis. Po dviejų savaičių mokymosi vyrai padaro po \$10 į dieną. Turi gyventi Westsidej.

Kreipitis: EMPLOYMENT BUREAU, 63 W. Harrison St.

REIKIA patyrusių pagalbininkų

dirbti dešų kambarių. Gera mokeskis, nuolatinis darbas. Kreipitis: J. R. BLIESSDORF & BROS. 932 W. 38th Pl.

REIKIA

Hand screw mašinų operatorių.

ROTH MFG. COMPANY

1600 South Kilbourn Ave.

REIKIA

Registruoto asistento arba patyrusio mokinio aptiekioj.

REISMAN PHARMACY

3601 South Halsted St.

REIKALINGAS

greitai geras kraučiū prie siuvimo visokios rūšies vyrų rubų. Gera mokeskis ir kitos sąlygos. Butų pageidaujama vyro, kuris norėtų eiti iš pusės su manim, nes vienam per daug darbo. Yra geras ateitis, kuris iš gerbiama Lietuvių Kraučiū malonėtumė eiti ant pusės biznio. Atsiųskite greitai sekančiu antrą:

W. P., 10715 South Michigan Ave. Roseland, Ill.

REIKIA

Nevedusio vyro išmokyti kolektavimo ir pardavimo. Gera proga vyrai norint išmokyti ir tuom pačiu laiku uždirbti \$40.00 ir daugiau į savaitę. Turi užstatyti \$300. Atsiųskite tarpe 10 ryto ir 1 po piet, Room 632. N. La Salle St., klauskit Carl Schaffer.

REIKIA auganti nacionalė

organizacija turi progą dvim angliskai kalbantiems vyrams, turi būti pamokinti, geros įtekės, sugabus ir teisingo pasivėdimo, kurie gali duoti gerus palūdiėjimus. Šios vietos yra nuolatinės ir pagerinimas bus spartus. Pageidaujame vyrų, kurie turi užsiėmimą dabar ir kurie nesibijo užsidirbti \$10,000 į metus laiko. Atsiųskite po 10 val. ryto į Room 301.

3166 Lincoln Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

Reikia

Kelių stiprių vyrų darbui muilo dirbtuvėj. 9 valandos į dieną. Subatų 1 val. po piet. Gera mokeskis. Nuolatinis darbas visą metą.

ALLEN B. WRISLEY CO.,

925 So. Wells St.

REIKIA

Budavojimo šapoj punch darbininkų ir padėjėjų. Nuolatinis darbas.

Geros algos.

MOROVA CONSTRUCTION CO.

85th & Stewart Ave.

REIKIA

PAPRASTŲ DARBININKŲ

Mes galime panaudoti kelis gerus vyrus. Pastovios vietos. Geros darbo sąlygos. Kreipkitės pas 2338 S. Western Ave.

REIKIA

Paprastų darbininkų ir Truckerių. Gera mokeskis. Pastovus darbas.

GUMBINSKY BROS. CO., 2261 So. Union Ave.

TEMYKIT

Ar jus jieskot nuolatinio darbo? Mes turime keletą gerų darbų del jūsų mūsų fandrė, kaip darbininkams ir pagalbininkams. Gera mokeskis. Ateikit j mūsų Samdymo Departamenta, bile dieną. Mes mandagiai pasikalbėsime su jumis.

LINK BELT CO.

329 West 39th St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI grosernės Store fixtures visai mažai vartoti, atrodo kaip nauji. Parduodu už pigią kainą. Kam yra reikalingi malonėkite kreipitis po numeriu: 720 W. 35th St., nuo užpakalio.

MARGOLIS,

1222 St. Charles Rd., Maywood, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

PARDAVIMUI

Grosernė, biznis išdirbtas nuo seniai. 1633 So. Jefferson St. Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA MERGINŲ Jaunesnių kaip 16 m. Nuolatinis darbas. Puiki dirbtuvė. Užkandis dykai. Gera mokeskis pradžiai. The Hump Hair Pin Mfg. Co., 1918 Prairie Ave. Cor. 20th

PARDAVIMUI

PARSIDUODA — bučernė ir grosernė geroj vietoj, Lietuviais ir lenkais apgyventoj aplinkėj. Pardavimo priežastis — turiu du bizniū ir abiejų negaliu apdirbti. 1836 So. Halsted St., Chicago, Ill.

DIDELĖ PROGA LIETUVIAMS PASINAUDOTI.

Parsiduoda labai pigiai geriausioj vietoj ant Bridgeport, priešai Mildos Teatroy, senai išdirbtas biznis, sušidedantis iš malevos, varnišio, geležinių daiktų ir indų. Pardavimo priežastį datirsit ant vietos. 3149 So. Halsted St.

PARDAVIMUI salionas ir restoranas.

Randasi viduryj dirbtuvių. Renda su kambariais \$20.00 mėnesiui ir apšildoma garu. Kreipties į Naujienų ofisą, num. 131.

PARDAVIMUI malevos ir geležies krautuvė; parduosiu pigiai, nes išvažiuoju farmon.

Parduosiu su namu arba be namo. J. KRAKORA, 2547 W. 47 St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA pigiai salionas tirstai lietuviams apgyventoj vietoj. Biznis išdirbtas nuo senai. Priežastis pardavimo — savininkas apleidžia Chicago.

Kreipties pas K. JAMONTAS, 1739 So. Halsted St.

PARSIDUODA saldinių krautuvė (Ice Cream Parlor) ir pusė tonos trokas 1917 modelio. Biznis išdirbtas gerai. Savininkas išvažiuoja į kitą miestą.

3304 So. Halsted St. Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI

1918 — FORD — 1918 Pirmos klesos važveimo padėjime. \$400 arba geriausias pasiulymas. 5349 South Halsted St.

RAKANDAI

Gera Naujiena Rakandų Pirkejams. Kostumeris kartą man pasakė: Kad aš bučiau žinojęs apie jus vietą pirmą, aš bučiau sučėdinęs \$200 ant rakandų, kuriuos aš pirkau kitur. Daugelis kostumerių taip kalba, kurie čia perka.

Aš turiu eilę naujų ir vartotų rakandų, lovų ir springus ir matracų. Pečių, karpetų ir t.t. Aš parduodu naują tavorą ant mažo komiso pagrindo. Aš parduodu vartuotą tavorą labai pigiai. Seklyčios setai nuo \$30.00 iki \$152.00.

Valgomiojo kambario setai nuo \$50.00 iki \$125.00. Mieg-kambario setai nuo \$75 iki \$175.00.

Lovų springosai ir matracai nuo \$18.00 iki \$100.00. Atskiri dresseriai ir Chifonierai \$27.50 ir daugiau.

Rugsai \$22.50 ir daugiau. Šimtai atskirų bagenų, kurių yra per daug čia paminėti.

Visos kainos yra užrašytos aiškiom skaitinim.

Už datatymą tavoro mokėti nereikia.

Aš parduodu už "cash" likti. Adara Utarninke, Ketterger ir Subatoj iki 10 val. vakaro.

CURTIS FURNITURE EXCHANGE

6203-5-7 Wentworth Ave. Tel.: Wentworth 6996

P. S. Iškirpkite šį apgarsinimą ir atsineškite su savim. Aš nuleisiu 5% ant visų pirkinių.

PARDAVIMUI naujas setas

rakandų vienam kambariui; bresinė lova, karpetas, šepa, trys dideli kreslai ir kanapa. Atsiųskite tuojau, 2 fl.

1606 So. Halsted St.

EXTRA BARGENAS

Parsiduoda muro namas 6 pagyvenimų po 4 kambarius. Viduje namas yra labai gerame stovyje. Parsiduoda už \$5,500, \$1,500 įmokėti, o likusius savininkas duoda ant labai lengvų išmokėjimų. Namai randasi po No. 2615 Emerald Av. Kreipties pas A. GRIGAS & CO., 3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RAKANDAI

PALIKTA STORAGE'Y

Dykai deimanto adata ir 24 parinktiniai rekordai. Gražūs didelis phonographas, kaip naujas, vertas \$155 už \$42. Gvarantuotas ant 10 metų. Taipgi daugel kitų daiktų pigiai parduodamų. Turime labai gražius sulg šios dienos rakandų seklyčios (parlor). Reikia matyti, kad apkalnus. Pirmimi Liberty miestus pristatoma; i kitus miestus pristatomi per C. O. D. leidžiama išgزامinuoti.

WESTERN FURNITURE STORAGE, 2810 W. Harrison St., Chicago. Atidara nuo 9 iki 9 val. vak. ir nedėliomis iki 4.

PALIKTI STORAGEJUJE

RAKANDAI

Taipgi Fabrikantų nauji rakandai. Stebėtina proga porai pradedančių namų užlaikymą. Mes turime savo išpardavimo kambarį 15 vėliausios mados Seklyčios Setų apdirbtų į skurą, cane, velour ir overstuffed. Taipgi rugsų, lovų ir 25 phonographų visoki išdirbimo ir kaip nauji. Gvarantuoti ant 10 metų. Už \$39 galima nupirkti didelį phonographą, rekordus ir deimantų spilką, grojanti visų išdirbysčių rekordus. Užmokėta \$145. Atsiųskite tuojau. Dastatymas veltui.

WESTERN FURNITURE and STORAGE, 2810 W. Harrison St., Atidara nuo 9 iki 9 val. vak. ir nedėlioj iki 4 v. v.

Extra Extra

Sampeliniai Rakandai.

Vėliausiose mados bus išparduoti šį mėnesį. Vertelgomis neparduosim. 25 seklyčios setai ir 20 phonographų visokių išdirbysčių, rugsai, ir lovos Stebėtini bargenai. Geriausias pasirinkimui atsiųskite tuojau. Kaip tai didelės mieros phonographas už \$42. su rekordais deimanto spilką — už mokėta \$155. Taipgi tikros skuros seklyčios setai, cane, velour ir overstuffed. Dastatymas veltui.

SOUTH-WEST SAMPLE FURNITURE STORAGE, 2102 W. 35th St. arti Archer Ave. Atidara nuo 9 iki 9, nedėlioj nuo 10 iki 4.

PARSIDUODA visai nauji rakandai,

seklyčios setas, valgomiojo kambario setas, komodos, fonografas ir karpetai. /Turi but parduoti šia savaitę už bile teisingai pasiulymas. Matyti galima nuo 6 iki 9 val. vakare, nedėliomis visą dieną.

2912 W. 40 Pl., 1 flatas

PARDAVIMUI rakandai furniture,

del 4 kambarių; parduosiu visus sykiu, pigiai. J. SVAGZDIS, 821 West 34 Street, Chicago, Ill.

NAMAI-ZEME

PARSIDUODA ant 1736 West 47th gatvės, labai geroj biznio vietoj, 4 augstų namas. Išdirbtas grocerio biznis. 3 flatai ir storas. Galima pirkiti su bizniu ir be biznio. Savininkas perka farma, nori greitai laiku apieisti Chicago. Kreipkitės pas

ZOLP IR BARCUS, 4547 So. Hermitage Ave., Yards 145.

PARSIDUODA 2 flaty 5-6

ruimų. Maudynė, gasas ir elektra. Beisantas cementoatas. Savininkas ant antrų lubų.

J. J. SKRABY, 5334 So. Emerald Ave.

PARSIDUODA 5 kambarių namas

už \$3,500 — 100 pėdų žemės, galima laikyti karvę ir vištų. Pardavimo priežastis — išvažiuoju į Lietuvą. Atsiųskite,

JONAS TAMOSAITIS, 10512 S. May St., Chicago, Ill.

FARMOS, FARMOS.

Prkite ukę didžiausioj lietuvių ukininkų kolonijoj Mich. Čia jau pirke ukę suvisu 400 lietuvių. Pirkite čia rudenį, nes pavasaryj bus daug brangesnės. Fountain aplinkėj žemės žra pagarsėję savo gerumu ir viškieja visas kitas žemes kokios tik yra parduojamos Michigano valstijoje. Parduodu farmas ant lengvų išmokėjimų, turiu ant pardavimo 67 farmas su budinkais ir sodais, prieinančias prie upių ir ežerų, taipgi turiu daug farmų su gyvuliais ir padargais. Del platesnių žinių rašyk, o gausi farmų kataloga.

J. A. ZEMAITIS, Fountain, Mich.

EXTRA BARGENAS

Parsiduoda muro namas 6 pagyvenimų po 4 kambarius. Viduje namas yra labai gerame stovyje. Parsiduoda už \$5,500, \$1,500 įmokėti, o likusius savininkas duoda ant labai lengvų išmokėjimų. Namai randasi po No. 2615 Emerald Av. Kreipties pas A. GRIGAS & CO., 3114 So. Halsted St., Chicago, Ill.

EXTRA BARGENAS

Parduodu medinę stuba vieno pragyvenimo penkių kambarių, elektros šviesa, gasas, vana. Taipgi parduodu ir rakandus sykiu arba atskirai. Vieta graži ir patog.